

Kapitalistiškosios civilizacijos piktvote.

VISOKIŲ kapitalistiškosios visuomenės vočių eilėje yra viena didžiausių, – o gal vienintelė, – kuri naikina ir gramzdina svietą, tai piktvote, vadinama paleistuvystė. Apie ją teip mažai kalbama ir rašoma, ir tai dideliai susilaikant, apsisaugojant, kad tik neprasitarus kiek atviriau, aiškiau, teisingiau, kad tuomi neužgauti krikščioniškos veidmainystės, kuri tą piktvoteį dangstydama, da labiau didina jos užkrečiamąją jėgą. Ir mes, socialistai, kurie esame kalbėję ir rašę apie visokias visuomenės votis, apie aną piktvoteį beveik nepakeliame klausimo. Ne vien dėlto, kad mūsų skaitytojai paeina iš tų pačių civilizuotų krikščionių tarpo, kurie gatavi mesti akmeniu į tave, pasakius vieną kitą teisybės žodį apie tą piktvoteį; apie tai rašyti, ypač Amerikoje, reikia labai atsargiai, norint, kad krikščionių valdžia neuždėtų tų savo rankos ant popieros, kad nė rašyt neturėtum kur...*)

Tačiau, neinant į patį klausimą, nebandom išrišti jį, negaliu čia praleisti nepabriežus vieno labai įdomaus fakto iš paleistuvystės gyvenimo ir... teisių.

*) Pernai pradėjęs eiti Chicagoj "American Journal of Eugenics" negavo "second class" pačtos teisės vien už tai, kad tame laikraštyje buvo apskelbta "Prostucijos Istorija", apie 20 metų atgal išleista New Yorke.... Laikraštis už tai buvo pavadintas "indecent" (nepadorus).

Tai atsitiko visai neseniai, Chicagoje, municipaliskame teisme. Prieš teisėją Going'ą atvesta «gatvinė moteriškė» Bertha Lazelle.

— Ar tu kalta už netvarkų pasielgimą? — klausia teisėjas.

— Kalta — ji atsakė. Ji išrodė kaip suvargęs, skurdus sutvėrimas. Teisėjas žiuri į ją kelias minutes; «nebuvo gailės ženklo ant jo veido», kaip sako korespondentas «Ass'n Press». Pagalios jis tarė:

— Aš uždedu ant tavo kompanų 5 dolerius pabaudos ir lėšas, o tau uždedu 25 dolerius pabaudos. Moteriške, tau nėra vilties. Jeigu tu negali geriau gyvent, tai verčiau ap-leisk Chicagą. Jei to negali padaryt, tai geriau tau šokti į ežerą...

Uždarius ją į kalėjimą, superintendentas, atėjęs pamokint kalėjimo teisių ir paklusnumo, paklausė, ką ji mano apie teisėjo patarimą jai nusizudyt. Ji atsakė:

— Aš manau, jis tiesą sakė. Tai nors maža viltis yra tokiai moteriškei, kaip aš. Yra tukstančiai moterų, milijonai tokių, kaip aš. Aš manau, kad teisėjas Going turi tiesą ir kad ežeras tai vienintelė vieta tokiems vargingiems, skurdiems sutvėrimams, kaip aš. Kam vertas mano gyvenimas.

Man ir kitoms tokioms geriau būtų numirti, o ne gyvent. Tai vienintelė mūsų lukestis. *)

Paskui ji parodė superintendentui savo rankas, — silpnas, menkas rankas, — sakydama, kad ji ir kiekviena kita moteriškė tokiomis rankomis negali užsidirbti bent skurdžiam pragyvenimui, kad ir būtų nesunku gauti kokis nors darbas.

* * *

Šitas atsitikimas pats išriša tą prakeiktą klausimą. Joki uždraudimai, joki petsekiojimai nesumažys paleistuvystės, kol šis kapitalistiškas surėdymas bus. Teisėjas Going — reikia pripažinti — ne veidmainys žmogus, kad jis tokioms nupuoluoliams moterims rodija šokt į ežerą. Tas reiškia, kad šis surėdymas negal išgelbėti žmonijos nuo tos piktvotės, negal ją net palengvinti, sumažinti. Visoki doros mokytojai, labdariai ir «dorybės policija» šiandien yra tik dėl svieto akių; jei gu jie pats ypatiškai neplatina paleistuvystės, tai nė kiek jos nesumažina ir votis — netik morališka, bet ir fiziška — dangstoma, slepiama da labiau naikina žmoniją.

«Tau verčiau šokt į ežerą, o ne gyvent teip».

Teip galima pasakyti kiekvienam nuskurdusiam, nesveikam darbininkui, negalinčiam užsidirbti duonos kąsnį. Šokt į ežerą!

Teip galima pasakyti ir sveikam, stipriam vyrui, kurs negauna darbo dėlto, kad jo vntetą pabrūke užėmė silpna moteriškė arba kudikis, kaipo pigesni darbininkai. Šokt į ežerą!

Teip galima pasakyti tukstančiams darbininkų, kurie šios bedarbės laiku apgulę dirbtuvių vartus, tykoja, ar nepašauks bosas į darbą. Šokit į ežerą!

Šokit į ežerą, jeigu jūs negalit geriau gyvent! Šokit, pasiskandjkit, nes jums neverta teip teip gyvent.

Vienas kapitalistų atstovas bedarbiams pasakė: «Eikit ir ēskit žolę!» Teisėjas Going teisingiau pasakė; jis žmogų laiko už žmogų ir nerodija jam but galvijų-žoleėdžiū: verčiau esą šokt į ežerą, vieton gyvent!

Tačiaus — tik daugiau reikia darbininkams susipratimo ir jiems nereiks šokt į ežerą: jie verčiau šią supuvusią kapitalistišką tvarką nuvers į draugijos pervartos ežerą ir tada padarys teip, kad kiekvienai žmogystai bus verčiau gyvent, o ne šokt į ežerą...

Šitas teisėjo Going'o atvirumas tenebus darbininkų užmirštas. Nedaug teatrasime tokių atvirų kapitalizmo teisintojų ir apginėjų.

J. B.

*) Iš «Philad. Public Ledger», Aug. 21, '08.

Skirtumas tarp unijisto ir skebo.

(P a b a i g a).

Miestuose kartais matyties šimtais ir tūkstančiais tvirtų vyrų paliuosotų iš darbo, jų vietą užima moters, — jų motinos, sers, dukters, vos tik už trečdalį to, ką vyrai gauna, dirba tokius jųjų darbus. Jas ir galima pavadinti skebais. Vaikai nepilname-

čiai (kuriems vieta turi būt mokykloje), kurie dirba dirbtuvėse sunkius darbus už mažus uždarbius, užima savo tėvų vietą, juos ir galima vadinti skebais. Mokytojai, kunigai ir davatkos, kurie neteisingai mokina vaikus ir suaugusius, paikina juos, — yra tai skebai, biauŗųs skebai! Tie, kurie supranta, pažįsta blogą surėdymą šios sistemos, o kitiems neaiškina, yra skebais. Visi, kurie vadinasi krikščionimis, o neseka Kristaus pramintais takais, neverti nė skebų vardo!

Elgėtos, kurie būdami sveikais, jeib tik dėl neturto, tąsosi, norėdami gaut maisto, duonos, pinigų, kruopų, žirnių ir kiaušinių — jie yra teipgi skebais. Kiekvienas sveiko proto, tvirto kūno sudėjimo neprivalo, kad ir dievo vardu, prašyt iš kito duonos, bet jis turi teisę reikalauti duonos ir visko, kas jo gyvenimui reikalinga, ir tą teisę jis įgyja, kokį nors žmonėms naudingą darbą dirbdamas. Tačiaus dabartinis surėdymas daug sveikų darbininkų prašalina iš darbo, pakeisdamas juos silpnais kudikiais ir moterimis, ir ta aplinkybė išteisina šios rūšies skebus: elgėtas, valkatas ir tt.

Tuo pačiu būdu gali būt išteisintas tos moters, kurios pardavinėja save ant miesto gatvių, siūlydamos savo «meilę» už keletą centų, nors jas ir galima vadinti «skebais», vien dėlto, kad gamta joms nedavė teisės save pardavinėti tokiems pat «skebams» — vyrams... Kiekvienam aišku, kad žmonės tankiaus už gyvulius gamtos tiesas peržengia. Vienok gamta tokius jos teisių lauzytojus skaudžiai baudžia, nė vienam nedovanoja, kuris jos teises mindžioja — baudžia baisiausiomis ligoms.

Kareiviai, tarnaujanti žmogžudiškoj kariūmenėj, yra didžiūmai žmonių ne tik nenaudingi, bet labai blėdingi — jie yra visumenės skebai, biauŗųs skebai — užmušėjai! Gamta žmones sutvėrė nė ne dėlto, kad vieni kitiems atimdinėtų gyvastį, piauŗų, smaugtų ar šaudytų vieni kitus! Todėl užmušėjas yra biauŗus gamtos priešas, bet kaip daug biauŗesnė ta gauja žmonių, kurie be jokios naudos yra laikomi vien užmušinėjimui kitų! Tai didžiausi skebai šioje gadynėj.

Kas jokios naudos neatneša žmonėms, o tunka jų triuso vaisiais, tas žmonijos skebas, šašas arba — kas tą patį reiškia — parazitas... Tokiais yra daugiausia turčiai, darbdaviai išnaudotojai ir visoki veltėdžiai.

* * *

Jeib kas mato didelį skirtumą tarp unijisto ir skebo, tai ką toks sakys, kad unijistai kartais palieka skebais, o skebai unijistais! Nieko nėra amžino, viskas atsimauno, giroje medžiai, laukuose žolės, daržuose kvietkai ir tt. Teip ir žmonių būdas ir padėjimas atsimauno. Gamta nepažįsta tarp savo gyventojų nė unijistų, nė skebų, jai visi lygūs. Kas, kas, bet darbininkas skebas neturi būt teip bausis unijistams, kaip ji jie rokuoja. Ir tai jau tik dėlto, kad jis ryt, po ryt gali būt geriausiai unijistu. Tikrasis darbininkų skebas tai turčius, jų darbo išnaudotojas; jisai negal būt darbininkų unijos draugu! Kol unijistai nepažįsta tikrojo savo skebo — geriaus sakant tų priešasčių, kurios tą jų darbdavį padaro jų išnaudotoju-skebu, tol jie — unijistai — patys sau yra skebais politikoje, tol jie nenor ir negal suprast savo darbininkiškos politikos — socializmo. Anot vieno mokyto vyro, Roberto Hunter'o, darbininkas unijistas turi būt ir socialistu! Rodos, šiandien unijistai jau yra gavę ne vieną lekeiją pasimokinimui, kad norint atsiekt gerovę, laisvę reikia būtinai susirišt į visasvietinę darbininkų armijos sąjungą; reikia pažinti priespaudas, pažinti visasvietinę kovą, pažinti savo priešus: ponus, ciosorius, kapitalistus, kunigus ir davatkas, pažinti šiandieninę tvarką.

Socialistų sąjungą, tai politiška unija, tai yra tarptautiška organizacija, kuri susideda iš milijonų narių visuose svieto kraštuose. Mēs čionai tai tiktai dalis tos visasvietinės sąjungos.

Šioje šalyje socialistai remia darbininkų unijas, platina susipratimą, kad nieks neskeba, bet jie sykiu šaukia ir unijistus ir kitus, kad neskeba, bet drauge visi balsuotų už savo darbininkų partijos kandidatus į šios šalies viršininkus. Socialistai pasirengę kovoti su kiekvienu darbininkų priešu. Jie kovoja už tai, kad unijos turėtų savo teises, kad visur būtų įvesta aštuonių valandų darbo diena, šelpimas darbininkų senatvės sulaukus, nelaimi atsitikus, esant bedarbei. Socialistai reikalauja, kad darbininkams būtų atmokama visas uždarbis už visą triusą.

Todėl, jeigu jūs, unijistai, tvirtinat, kad skebai negerai, tai nebūkite patys prie balsavimo skebais. Darbininkai tai teip, kaip ir koks aukščiausiasis teismas, gali nuspręsti ir patys savo gyvybę apginti, kad tik jie panorės. Jie gal išdirbystę į savo rankas paimt, gal įvesti įstatymus, darbininkų klesai naudingus. Jiems panorėjus galėtų užviešpatauti pasaulėje teisybė, laisvė, mokslas, visiems žmonėms pasiekiamas. Tik jiems reikia susiprasti ir nebūt jokiū būdu politiškais skebais, skebais prie balsavimo skrynūtės!

K. Rutkus.

Į darbininkų visuomenę.

Atmink, guodotinas broliu ir sesuo, kad šiame XX šimtame randame žmoniją aiškiai pasidalinusią į dvi klesas: ponai ir tarnai, skriaudikai ir nuskriaustieji, dykaduoniai ir darbininkai; žodžiu sakant, viena didelė žmonijos dalis tai beturčiai, o kita — turčiai, užgriebsieji žemę, girias, pabirkus, kasyklas, geležinkelius, laivus ir tt. Turčiai su savo šeimynomis, užsilaiko beturčių darbininkų triušo vaisiais.

Dabar gal supranti, kad priklausai prie tų skriaudžiamųjų dalies, prie darbininkų klesos. Suprasdamas tai, privalai remti savo klesą, jei nenori būti per amžį skriaudžiamas. Privalai remti savo klesą moraliskai, o jei gali — ir materijaliskai.

Ar žinai kokis niekšas yra «skriaudikas»? Skriaudikas yra baisesnis už paprastą plėšiką-žmušėją. Plėšikas-žmušėjas gal apiplėšti dešimtį, šimtus, o skriaudėjas nuskriaudžia tūkstančius, padaro nelaimingais milijonus nekaltų, nuvargintų žmonių. Jures ašarų išlieja moterims, nekaltiems kūdikiams! Suardo sveikatą žydinčios jaunystės dienose. Kūdikiškai nepažįsta kūdikystės. O nesveikuosius išmet liuosam likimui. Pasilik prie savo užsiėmimo ir toliau, gerink savo būvį koku nors būdu, tik už jokus pinigus neužkenk pažangai (progresui). Tik draugijos išnara drįsta kenkt visuomenės labui.

Darbininkas bei darbininkė yra paprasta mašina rankose turčiams, kuris išnaudoja tavo spėkas, suėda tavo triušo vaisius; žodžiu, apiplėšia akyveidžoj visų, be sarmatos.

Sauja tokių eikvočių valdo tūkstančius ir milijonus žmonių su pagalba įstatų, kurie suteikia jiems tiesas: skriausti, apiplėšti ir apvogti. Darosi tas šioj šalyje «laisvės», kurią užtikrina konstitucija.

Ar ir toliau balsuosi už savo skriaudėjus? už demokratą Bryaną? už republikoną Taftą? Už tą patį Taftą, kuris pereitą žiemą New Yorke pasirodė prieš minią, kiek jis išstudijavęs darbininkų klausimą. Taftui ant pagrindų beasant, prisiartinęs kokis nenuorama ir užklause: «Ką tur daryt darbininkas, netekęs darbo?» Taftas, kurs dabar nominuotas į prezidentus, pasakė: «God knows» (Dievas žino). Tokis, ar panašus tam, likęs prezidentu, visus bedarbius paves Dievo žiniai, o pats prisidės prie skriaudikų. Jei brangus tavo likimas, privalai balsuoti už kandidatus, pastatytus darbininkų. Jei tu pats tokiu esi, privalai balsuoti už draugą V. Debs'ą, Socialistų Partijos kandidatą į prezidentus. Tokis nesigailės nors ir gyvastį padėti už darbininkus.

Ar gi tau patinka tokia valdžia, kuri nē nubaudžia, nē nedraudžia, bet pavelija apiplėšti, badu marinti, užmušinėti darbininkus, darbininkes ir jų vaikus?! Kaip tau patinka tokie teismai, kurie už skriaudikus užstoja? Varnas varnui akies nekert. O aut galo, kaip tau patinka tokie kunigai, kurie sakos Kristaus mokslą skelbia, o apgina turčius, kuriems į dangų įeit bus sunkiau, negu verblidui perlįst per adatos skyelę, — kaip tai Kristus pasakė? Jie turėtų stoti už vargdienius prieš turčius-eikvočius. O jie, anaipol, nē nemislija elgties pagal Kristaus mokslą, užstoti už vargšus, bet dar su kvailinimu prisideda prie palaikymo to plėšikų surėdymo, patys skriausdami, kiek gal. Kunigai netrokšta geresnio būvio, sėdėdami puikiuose kambariuose savo klebonijos, vargdienių lėšomis užlaikomos. Negana to, kunigai iš sakyklos iškeikia tuos, kurie skelbia Liuosybę, Lygybę, Brolybę, Meilę Artimo.

Jei esi žmogus su išminčia teisingas sau ir visiems — nebepasilik akmeniu ant kelio; atsikelk ir kuogreičiausia prisidėk, kuom galėdamas, prie permainymo šios netikusios tvarkos, pasibiaurėtinios, pasiučiausios tvarkos!

Jei neapkenti skriaudikų, trokšti pagerinti būvi, esi dvasioj socialistu. Jei ir medgiškai remi socialistų užmanymus, sykiu dalyvaui su socialistais jų darbuose, esi savistovis socialistas. Kaipoj socialistas, arba socialistė, stenkis pažinti gryną Kristaus mokslą, paremtą ant meilės artimo, katrą klerikalizmas teip gudriai sumaišė, suteršė savymeile, turtingųjų reikalais, ir su jo pagelba prisitaiko kvailinti žmonių protus, ir dėlto labai gerai turčiams sekasi skriausti, plėšti ir eikvoti žmonių turta.

Taigi pamislyk gerai ir išsirašyk į eiles socialistų, dirbančių žmonijos labui, pataisymui kartaus darbininkų klesos likimo. Pasisisūdyk (prenumeruok) nors vieną socialistišką laikraštį, kuris tave pamokys, ką ir kaip turi daryti linkui pagerinimo būvio, išrodys visus plenus socializmą; tu žinosi, koku būdu gal būti visi žmonės laimingi. Skaityk ir platink «Kovą» ir kitus laikraščius, ginančius darbininkų reikalus. Skaityk knygutes ir brošiūras, gaunamas «Kovos» redakcijoj; tie raštai nušvies tau protą ir atdarys akis.

Brangūs broliai ir sesers, tenepuola mūsų dvasia, tik ženkim pirmyn po raudoną vėluok socialistiškos-darbininkiškos Sąjungos, kuri žengia keliu, nurodytu didžiausio socialistų mokslinčiaus K. Markso, moksliškojo socializmo tėvo.

Darykim kaip socializmas mokina, eikim pirmyn tuo erškėčiuotu keliu, o jis pasiliks užmirštyje, išnyks skriaudikai ir nuskriaustieji!

S. D. Valiulis.

«Žarijos» neber.

Jau perstojo «Žarija» gyvavus. Dabar mūsų klerikalai pakels galvas ir sakys: «Žiūrėkit, jau socialistai bankrutuoja! Jau jie patys uždengia savo laikraščius! Tas parodo, kad jie netur ateities Lietuvoj, kad socializmo mokslas klaidingas ir jis sau dirvos neranda». Bet teip ištikro nēr. Jeigu «Žarijos» nebēr, tai priežastis giliau guli.

Atsiminkim revoliucijos dienas, kada pasirodė «Naujoji Gady-nė». Tuomet judėjimas da plačiai ėjo, tuomet Lietuvos gyventojai da vis laukė, kad vėl — vėl viskas sujudės ir despotų tronas grius. Tuomet ir «Naujoji Gadydė» plačiau ėjo. Jos skaitytojais buvo ir darbininkai, ir ūkjininkai, ir inteligentai. Bet pakilus reakcija užsmaugė «N. G.». Pasirodė «Skardas» ir jam prisiėjo užbaigti savo dienas. Nors «Sk.» jau ne teip aštriai rašė, bet vis gi reakcijai jis nepatiko, ir cenzūra nusmaugė jį.

Tada pasirodė «Ž.»; bet po pirmam numeriui turėjo sustoti, nes rado naujas kliūtis — formališkumuose. Su bėda «Ž.» ištesėjo iki naujų metų ir sausio mėnesį (1908 metais) ką tik nežlugo. Pasisekė iš reakcijos tinklų išsipainioti, ir pradėjo eiti toliau. Bet reakcija klindė ne tik «Žarijos» išleidimą; reakcija atsilies ir ant jos skaitytojų. Vietomis buvo persekiota atskirųjų numerių parduavinėjimas, kitur konfiskuota prenumeratorių numeriai; konfiskatoriais gi būdavo tankiausiai ir kunigai. Neblogiau už policiją (o vietomis ir kur kas geriau) «Ž-ją» persekiojo kunigai. Jie iškeikė «Ž.» ir jos skaitytojus, jie viešai pranešė, kad nepriims išpažintin «Ž.» skaitytojų ir platintojų.

Ilgainiui «Žarijos» skaitytojai teipo gi turėjo persimainyti. Kada užsibaigė aštresnė su valdžia kova, o reikėjo pamislyti apie kasdieninius reikalus, tai daugumai paaiškėjo, kad «Ž.» ne tik politikos organas, bet ir darbininkų reikalų apginėja. Tuomet ne viens pamatė, kad «Ž.» eina prieš jo reikalus. Dalykai teip pradėjo klotis, kad «Ž.» turėjo permatyti, kad jos ateities skaitytojais liks tik darbininkai, inteligentų saujalė ir kitų ypatų, ką prijaučia darbininkų reikalams.

Tuo tarpu miestų darbininkų dauguma tai lenkai arba sulenkėjusieji. Kaimo gi darbininkai ar mažai da susipratę arba neišsigali užsisakyti «Ž.»; atskirųjų gi numerių nėr kur pirkti. Tas turėjo nurodyti, kad savaitinis darbininkų laikraštis da Lietuvoj negal užsilaikyti. Buvo padarytas sumanymas leisti dvisavaitinį. Sumanymas neįvyko ir «Ž.» turėjo visai sustoti.

Sustojus «Žarijai» nereikia nusiminti, o toliau vesti savo darbą. Negalima leisti «Ž.» kas savaitė, leiskim nors nedidelį mėnesinį laikraštėlį šiapus sienos arba ir užsienį. Neškim šviesą tarp darbininkų, platinkim tarp jų apšvietimą ir susipratimą, ir ant galo sulauksim tos valandos, kada patys Lietuvos darbininkai galės užlaikyti ne tik vieną savo laikraštį, bet ir daugiau. Visur darbininkų laikraštijos pradžia buvo sunki. Už tai tegu nesidžiaugia darbininkų priešai, kad sustojo «Ž.». Džiaugtis peranksti, kad pasukui nereikėtų verkti.

Z. A.

P. S. Pranešu, kad yra sumanymas pradėti leisti mėnesinį populiariskai-moksliską laikraštėlį «Žarijos» dvasioj.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

LSDP. Paprusės rajono komiteto pranešimas.

Paprusės rajono komitetas nutarė atiduoti Partijos teismui Joną L—ių ir Juozą P—gį už jų peržengimą partijos statuto, taktikos ir už jų chuliganiškus darbus. Suvalkijos Apskričio Komitetas paskyrė teisėjais 3 partijos narius (Paprusės rajono narių). Dėl tūlų priežasčių paduotų teisman negalima buvo pašaukti duot savo paaiškinimus, nors raštu. Apie tokį teismo susatymą liko pranešta Centro Komitetui. Centro K—tas leido tokiu būdu teismą įvykdyti.

Žemiau paduodam Partijos teismo protokolą.

Protokolas.

Partijos teismas susirinkęs 4 rugpiūčio ir išklauses apkaltinimus, rado:

1) Kad Jonas L—ius 1907 metais apie Griškabūdį darė teismus ir paėmė partijos vardu 16 rublių, o kitoj vietoj apiplėšė ko plyčią. Už tuos darbus rajono konferencija norėjo J. L. prašalinti iš partijos, bet kada J. L. prisipažino kaltu esąs, tai vieton tos baismės R. konf. sumažino jo teises, t.y. atėmė nuo jo teisę daly-

vauti partijos įstaigose, bet su tuo, kad J. L. atlygintų ir pataisytų savo blogus darbus. J. L. neižpildė R. konf. nutarimo;

2) Kad 1908 metais Jonas L—ius kartu su Suvalkijos «eserais» dalyvavo užmušime K., kuris būk jų nuomone buvęs šnipu. Ištikro tarp J. L. ir K. buvo ypatingai nesupratimai;

3) Kad 1908 metais J. L. užpuldinėjo ant girios sargų, nuo vieno jų atėmė 16 rub., kitam peršovė ranką, ir ant galo nuo įvairių sargų atėmė apie 6 šautuvus;

4) Kad 1908 metais J. L. darė kartu su kitais teismus Mičkų ir kituose kaimuose;

5) Kad Jonas L—ius ir Juozas P—gis nepildė rajono konferencijos nutarimų, t.y. savarankiškai darbavosi ir nenorėjo išduoti R. konf. partijos ginklų, kurie būk jiems reikalingi apsigimimui nuo policijos. Mat jie sakėsi, kad tur ant savo sprando įvairias kaltes;

6) Kad Juozas P—gis išeinant užsienin rūpinosi per «eserus» gauti ryšius su viena ypata, kurią jis norėjo paskui nubausti rykštėmis arba kančiais. Ta ypata, jo nuomone, apskundusi jį policijai;

7) Kad J. L. ir J. P. atsisakė pildyti partijos statutą, nes socialdemokratų taktika jiems nepatinka. Jiedu labiau linko prie «eserų» taktikos;

8) Kad kiti apkaltinimai, kaslink J. L., o ypač Juozo P—gio (dalyvavimas užmušime ir kituose darbeliuose) nėr, kaip reikia, išaiškinti. Bet iš viso ko matoma, kad J. P—gio paskutinių laikų pasielgimai nebuvo atsakanti.

Už tuos visus darbus Partijos teismas nutarė:

1) Joną L—ių išmesti iš partijos kartą ant visados,

2) Juozą P—gį išmesti iš partijos.

3) Teismo nutarimą ir protokolą viešai apskelbti.

P a s a r g a. Nuteistieji pasiremiant «Partijos statuto» §6, turi teisę apeliuoti į visas partijos įstaigas, apskričio konferencija pradėjus.

Po protokolo pasirašo:

K...as,
Z...is,
M. B...is.

Motyvai protokolui apgarsinti: 1) J. L—ius ir J. P—gis jau iškeliavo į užsienį ir tenai gal prisidėti prie vietinių partijų ir tuom varyti toliau savo juodašimtišką darbą; 2) už jų darbus, kiek mes girdėjom, liko nekaltai suimtas ir kalėjiman pasodytas Andriušis. Andriušį pal atiduoti karės teismui, 3) reikia perspėti kitus, kad nepradėtų užsiimti J. L—iaus biuriu amatu.

Meldžiam šį «Pranešimą» patalpinti «Kovoj», o kitus laikraščius atkartoti.

LSDP. Sv. Apsk. Komitetas.

«Raudonasis specialiskas traukinys». Kaip jau žinoma, Amerikos Socialistų Partijos agitacinis traukinys nuo pradžios rugsėjo mėn. pradeda judėti. Jis išėjo iš Chicagos rugpiūčio 31 d. 9 val. išryto. Eina į vakarus ir apie 10 dieną šio mėn. pasieks Kaliforniją, paskui valstybes: Oregoną, Washingtoną (Tacomą), Idaho, Montaną, Wyomingą, Minnesotą, Michiganą, Wisconsiną, ir 25 dieną sugriš į Chicago. Kitą mėnesį pasuks į kitą kraštą, į Rytus.

Traukiniu važiuoja E. V. Debs, kandidatas į prezidentus, ir Simons, «Chic. Daily Socialist» redaktorius, kaipo kalbėtojai. Važiuoja liuosnorė kapelija. Priimama ir pasazieriai; yra valgomasis vagonas, kur pavalgymas atsieis 50c. Yra korespondentų biuras, kuris siuntinės kasdien telegramas ir kas antra-trečia diena laiškus darbininkų laikraščiams, kurie pirmiau tai užsirašė. Laiškai ateis dovanai.

Gompers ir «Raudonasis» traukinys. Amer. Darbininkų Federacijos prezidentas, Gompers, tartum nusigandęs tos didelės socialistų agitacijos, ėmė nepaprastai purkšti ant raudonojo traukinio, norėdams įpeikt darbininkams, ir tai šitokiu būdu. A. D. Fed. organe «Federationist» patalpino straipsnį, kur nurodoma, kad Debsas važinojasi kapitalistų organizacijos nusamdytu traukiniu; jis spėja, kad duoda pinigus «Parry-Post-Van Cleave-Taft» organizacijai; nėra Debsas nepagarsinąs nė apyskaitų, kas kiek aukavo: darbininkai, girdi, nesudės tokią sumą (23 tūkst.). — Toks biaurus ypatiškas užpuolimas turės atnešt negeriausias pasekmes, tačiau kiek nors susipratę darbininkai greičiau sukils prieš savo vyresnybės galvą. Soc. Partijos pildomojo komiteto 3 nariai ūmai išsiuntinėjo per sekretorių paaiškinimus laikraščiams. Apyskaitos aukų yra pilnai apgarsinamos. Debsas su aukoms nieko bendro neturi; tuomi rūpinasi laikraščiai ir visi užtikimi rinkėjai. Soc. Part. sekretoriaus apskelbtoje apyskaitoje iki rugp. 15 d. nuo liepos 21 d., matyt išviso 6019 dol. 6c. Daugiausia aukauta po dolerį, po 2 ir 3. Keleto paaukauta po 100 dol. Mažesnės, kaip 20c., aukos nematyt.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Persija. Valdžiai pradėjus eit takais Mikės Kruvinajo, revoliucija pradėjo vėl kilt. Kurdistane visa liaudis sujudo, vadovais yra konstitucionalistai; reikalaujama tuo sušaukt parlamentą, kurį šahas pora mėnesių atgal paleido. Telegrafuojama, jog visi valstybės valdininkai prisidėję prie sukilėlių. Caro Mikės kazokai padeda Persijos valdžiai naikint revoliucionierius. Kiermano miestas pateko į revoliucionierių rankas. Gubernatorius pabėgo su ištikimų kareivių krūvele.

Kynijos valdžia, kuri metai atgal ciosoriaus ediktu prižadėjo įvest po 10 metų konstituciją, dabar, atsiradus daug prašytojų, žada ją įvest po kokių metų.

Vanezuele (Am. pietuose) su Holandija jau tik kalena prieš viena kitą dantis, bet da nesipeša. Valdžia išvijo Holandijos pastatytą ministrį De Reus. Jungt. Valstybės atšaukė iš Caracas miesto savo konsuliarinę agentūrą.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Lempų žibintojų skreikas. New Yorko, apygardėj pabaigoj rugsėjo mėn. sustreikavo miesto lempų žibintojai už tai, kad jų unijos miesto vyresnybė nenorėjo pripažint. Streikas iškilo pirmiausia Bronx dalyje, paskui paplito ir Manhattane (sala, priklausanti prie New Yorko), Brooklyn, Long Island City, Staten Island ir Jamaika.

Vakarų Kalnakasių Federacija pereitam mėnesij turėjo 17-tą savo metinį susivažiavimą Boulder mieste, Koloradoj. Posėdžiai tęsėsi septyniolika dienų. Socialistų Darbininkų Partijos laikraščiai Federaciją dabar pavadido atgaleive, dėlto, kad susivažiavimas susiartinio su Am. Darbo Federacija, o ne su Pasaulės Pramonės Darbininkais («Indust. Workers of the World»), S. Darb. Partijos suorganizuotais 1905 metais.

Chesteryje darosi aršios naujienos. Strytkarių tarnautojų streikas — nelaimingas, ilgai tęsiasi, o dabar kompanija su valdžia ir ir savo šnipais bando jį visai užbaigt ir tai tokiu pat būdu, koks vartota Koloradoj. Apygardinį streikininkų organizatorių Shea,

unijos prezidentą Lockhart ir 12 kitų vadovų areštavo ir kaltina už «suokalbi išardyt strytkarių kompanijos nuosavybę» su dinamitu ir kitais griovimo įrankiais. Buvo ten ir dinamituota ir kitaip riaušės daryta. Tačiau vienas įtekmingas advokatas, Taylor, pasakė, kad tos riaušės buvę ne iš darbininkų pusės. Suprantama, kad šnipų provokatorių!

Darbininku judejimas svetur.

Paskutiniu laiku Švedijoje labai daug įvyko streikų ir lokautų. Apie sostapię Stokholmą 250 tūkstančių darbininkų išmesta ant gatvės per kapitalistų darbdavių «streiką» (lokautą).

* * *

Manchesteryje, Austrijoj, medžvilnių dirbtuvių savininkai nusprendė numušti 5 nuošimčius iš darbininkų uždarbių. Jeigu darbininkai nenorėsia su tuo sutikt, tai «Lancashire Federation of Cotton Spinners» uždarys dirbtuves ir tokiu būdu neteks darbo 200 tūkst. darbininkų.

* * *

Zuriche (Cūrike) Šveicarijoj buvo tarptautinis krikščionių darbininkų susivažiavimas; buvo 67 delegatai iš įvairių šalių ir nuo įvairių «krikščionių»: katalikų ir protestonų. Pradeda su neužsitikėjimu žiūrėti į tą savo krikščioniškumą: jis tik silpnina darbininkų vienybę.

SANJUNGOS REIKALAI.

L. S. S. Sekretoriaus pranešimai.

Susitvėrė naujos kuopos:

East New York, N.Y. iš 7 narų. Jos num. bus 20, vietoj Chicagoj išnykusios.

Coal Dale, Pa. iš 12 narių. Num. 107.

Man susinešus su drg. J. O. Širvydu pagal nutarimą Pild. Kom., idant jis teiktųsi permaintyt savo vardą ant «Kovos», nes jau «Kova» legališkam stovyje, tai gal eit pati ant savo vardo. Drg. J. O. Širvydas man pranešė, jog jis pats, kuomet bus Philadelphijoje, tai atliks pats tą darbą.

L.S.S. Sekr. P. Puskunigis.

L. S. S. Pildomojo Kom. pranešimas.

«Kovos» N 33 Pild. Kom. pastebėjo nepaprastos nesuomonės straipsnį dr-go A. Bernoto, po antgalviu: «Antras atsišaukimas į sąjungiečių protą». Tame atsišaukime A. Bernotas šaukia L.S.S. draugus, idant jie paskirtų trečiųjų teisimą. Tuom atsišaukimu aplenkia A. Bernotas L.S.S. centrališkas įstaigas; net išsižada taisyklių referendumo. Pild. Kom., matydamas, jog panašiu šauksmu prie jokio išrišimo neprieis, nutarė su A. Bernotu sueinėsti ypatiška ir tik paaiškėjus dalykų stoviui bus galima matyt, kaip užbaigtą A. Bernoto pakeltą incidentą.

Šiuomi ir praneša L.S.S. Pild. Kom. visiems L. S. Sąjungos draugams, idant per daug nesikarščiuotų nė ant vienos pusės, nė ant kitos. Palukėjus pasirodys pasekmės viso to dalyko.

L.S.S. Pildomojo Kom. nariai

J. Grinius, M. M. Račiūtė, J. Šukys.

LSS. Sekr. P. Puskunigis.

«Moteris ir Socijalizmas».

Pasiremiant P. K. patarimu, atspaudžiau 200 kvitarijušų po 10 lapų rinkimui prenumeratos. Tokias knygytes išsiuntinėju visiems savo pažįstamiems L.S.S. darbuotiesiems draugams, kurių tikrus antrašus žinojau. Visi draugai, kurie negavot, o norėtumėt pasidarbuot Sąjungos labui, tuoj atsiliepkit.

Draugai, dirbkite kiek galite, kad kuogreičiausiai užbaigtume knygą «Moteris ir Socijalizmas» ir griebtumėmės už kito, nemažiau svarbaus veikalo — Revoliucionieriškų Dainų, drg. Petraucko su-taisyty, o drgg. brooklyniečių rengiamų išleidimui.

Jūsų *F. J. Bagočius,*

Administratorius.

Prie konstitucijos ir prie tvarkos.

Pild. Komitetas paragino dabartinę konstitucijos komi-siją, «idant teiktųsi paskubėti savo darbą atlikti». Ta teisy-bė visiems žinoma. Komisija tylėjo gal dėl daugelio prieža-sčių, bet, rodos, ypač dėl to, kad ji neišsirinko pirmininko. Kas turėtų but pirmininku? Tas, kas daugiausia, per rinki-mus gavo balsų. Juomi yra drg. F. Bagočius. Antrasis — drg. Račkauskas.

Bet... Žuvis neišganys, jautis nepražudys. Teip ir čia: Konstitucija neišganys, jei patys neisime ir nenorėsime eit prie tvarkos. Be konstitucijos tankiai galima jaučio pė-domis kiek paėjēt. Bet protas, liogika ir draugiškumas vėl atveda į gerą taką. III-jo susivažiavimo nutarta ir Sąjungos narių pripažinta, kad P. K-to ir Veik. K-to sekretorium bus tas pats Sąjungos sekretorius. Tai vienas konstitucijos pamatų. Bet V. K. pirmam savo susivažiavime išsirinko sau kitą sekr., pavadindamas jį savo «centru» (!). Nebuvo kriti-kos, nėra pas mus kritikos. Ir tas konstitucijos pamatas mindžiojamas da ir šiandien. V. K. turėtų atžengt tą žing-snį atgal ir išbrėšt tą savo «įstaigą».

Dabartinės konstit. projektu nieks da negal remtis, nes nėra da priimta L.S.S. narių didžiūmos. Ypač tokiuose svarbiuose dalykuose, kaip skyrimas daugiau V. K. narių, negu vieną, nuo rajono. Tatai reikia pirmiau perleist per referendum.

Mūsų komitetai turi paprotį leist įnešimus per savo «krivules». Nors tai «tautiškas» budas (tik iš vardo), bet mums ta «krivu'ė», — ypač mūsų priimtas jos pavidalas — yra gryna karikatūra. Kiekvienas narys turi savistoviai spręst, nematydamas kito nario nutarimo. Savo sprendimus reik sių-sti stačiai sekretoriui, kuris apskelbs, kaip nutarta to ar kito komiteto.

Vjsoki įnešimai — teip komitetų narių, teip kuopų — jeigu turi but leidžiami nutarimui arba referendumui, reikia siųsti Sąjungos sekretoriui. Šisai, sutvarkęs įnešimą, ap-skelbs organe, padavadydamas balsavimo tvarką ir terminą.

Tikroji tvarka reikalauja, kad kokio nors komiteto nario įnešimą sekretorius išsiuntinėtų stačiai kitiems nariams. Be-to padaryti męs dabar negalime: sekretoriaus kanceliarija nėra tam tikus, kad galėtų but nuimama kopijos ir išsiuntinėja-ma žinomo komiteto nariams. Tuo tarpininku yra organas.

Kokius-nors įnešimus sumanant, nereikia skubintis, kad jie kuoveikiausia pereitų per referendum. Skubrumas atsiranda, kada įnešimai gimę iš karščio prieš ypatus, o ne prieš tvarką. Netvarką galima lėčiau prašalint. Pas mus nieks nesistengė ją prašalint, nors karštų, garsių šauksmų prieš ją buvo net per daug.

J. Baltrušaitis.

22-os kuopos užmanymas.

Mums, kaipo nariams L.S.S. prisieina dažnai išgirst iš paša-lies negeistinus žodžius kaslink mūsų organo «Kovos», būk «Ko-voj» nieko daugiau nėra, kaip polemikos.

Ką męs galim atsakyti ant šito, iš vienos pusės nenorint už-mest nieko blogo savo organui, o iš antros pusės prisilaikant tei-sybės? Negalim kaltint savo kritikierių. Per tai, kad prisieina ir nuo savo narių beveik tą pat išgirst, būk nuo tų tuščių pliauškeji-mų jau net ausys užkurto.

Ir ištikrųjų skaitydami «Kovą» randam nemažai beveik neuž-imančių straipsnelių; kaip antai susibara dujei koki nors draugai, dėl savo ypatingų reikalų ir pradeda rašyt viens ant kito kaip iš-manydami, o kiti turi skaityt tas jų negeistinas rietynes, kurios daugiau niekam neapeina, kaip vien tik tom dviem ypatom, kurios riejas tarp savęs.

Taigi męs nariai 22-os kuopos L.S.S. per savo mėnesinį susi-rinkimą 5 rugpiūčio, 08 m. nutarėm patart iš savo pusės kaslink tokių negeistinių straipsnių, kaip tai viršiminėta, ar negalima būtų kaip nors atsikratyt nuo jų, ir vietoj jų ką nors kitą patalpint, kas daugiau užimtų visuomenę.

Org. M. M. Juška, Pr. M. D. Činikas.

Chicago, Ill. Garbi Redakcija «Kova»! Su šiuomi pranešu 22-ros kuopos L.S.S. pritarimą: tarp kito ko buvo pakeltas klausimas, — per susirinkimą 19 rugpiūčio š. m., — apie tilpusį «Kovos» N 33 atsišaukimą 29-tos kuopos L.S.S. po atngalviu «Atsišaukimas į L.S.S. kuopas ir pavienius». Likosi vienbalsiai nutarta pritari minėtam atsišaukimui.

Vardan kuopos sekr. *M. Činikas.*

Pritariant reikia trumpai paminėti punktus nurodymų, esan-čių tame atsišaukime.

Red.

Reikia kapinių.

Edwardsville, Pa. Rugpiūčio 23 d. per savo susirinkimą 91 kuopa L.S.S. tarp kitko apsvartė ir nutarė paaukauti į «Kovos» išdą 50c. nupirkimui didelio ploto žemės kapinėms, tiems visiems vaidams ir nesutikimams palaidoti... Šiuomi męs 91 kp. L.S.S.

kviečiam ir kitas kuopas prisidėti su aukomis ir nupirkti didelį žemės plotą kapinėms; kadangi vaidai yra gana dideli, tai ir vietos daug užims; kaip turėsime savo kapines, tai vaidai nė vienas negims; o kad užgimtų koks, tai tuojaus, kol dar visai jaunas, reikia skubintis palaidoti. O jei tas visas žemės plotas nebūtų užimtas vaidais, — tai priguli nuo pačių vaidininkų, — tai žemė niekad negulės dykai, nes mes ant likusios žemės galėsime pasisėti Dilgėliu.

Su socialistiškais linkėjimais

91 kuopa L.S.S.

Atydai draugų II-ro rajono LSS.

7 dieną rugpiučio 14 ta kuopa LSS. Baltimore, Md., savo mėnesiniame susirinkime tarp kit ko svarstė neva vadinamą protokolą VII konferencijos II rojo rajono, atsibuvusios 21 d. birželio Philadelphijoje, Pa., ir išradom, jogei, išskyrus užsipuoliną ant buvusio kasieriaus II rojo rajono, drg. Laurynaičio, ir išliejimą tulžies ant drgg. baltimoriečių, daugiau nieko nenuveikta teip vadinamoj konferencijoje. Užtat mes sakėm ir vėl sakom, jogei ši konferencija nėra oficiališka ir negali vadintis konferencija II-rojo rajono, bet tik 13 tosios kuopos, arba Bernoto su Žagaru, kurie susirinkę nupeikė viską, kas jiems nepatiko ir išvertė teip, kaip jiems patinka. Žinoma, čionai neužiimsime tuščiu darbu, kaipo pataisymu jų silpnų nutarimų, nes jie vis pasakytų: «Mes vistiek su tuom nesutiksim», arba išrastų kitokius «nepastovumus mintyse», nežiūrėdami, kaip patys yra pastovūs. Visiems yra žinoma, jogei 13-toji kuopa, užkviesta į VI-tąją konferenciją, griežtai atsakė dalyvauti II-rojo rajono konferencijose, o VII-tąją jau pati šaukia ir rengia. Ką tas reiškia? Gal «pastovumą mintyse»?

Toliaus matosi, jogei ši konferencija tai gal būtų paskutinė II-rojo rajono, nes jau tarėsi pinigų pasidalinti, o kitą šaukt tik «reikalui priešėjus», o gal niekad, kaip 13-toji kuopa matys, nuo to prigulės.

Už tat mes, 14-sios kuopos nariai matydami tokius netaktiškumus, netvarką mūsų rajone, dėlėi prašalinimo to, išnešam sekančią rezoliuciją:

1) Apkalbėjimui ir sutvarkymui visų reikalų mūsų II-ram rajone, reikalinga laikyti būtinai ūmai konferencija, ne 13-tosios ar 14-tosios kuopos, bet viso II-ojo rajono, minėtinai šių kuopų: 1-os, 13-os, 14-os, 31-os, 42-ros, 66-tos, 68-tos ir naujų tam apskirtyje susitvėrusių, jeigu jos pripažįsta rajono reikalingumą.

2) Vietą konferencijai turi paskirti pačios kuopos, kur joms būtų parankiausia delegatus prisiųst ir kur didesnę naudą atneštų mūsų rajonui. Tas turi atsilikti rajono referendumas.

3) Konferencijas mes manome, reikia laikyti da reguleriškai, iki atsakančiai apsvartysime jų naudingumą. Dabar parankiausia būtų laikyti antroje pusėje spalio, arba pirmoje pusėje lapkričio. Tą turi nutart rajono referendumas.

4) Mūsų nuomone parankiausia būtų šaukt konferenciją į Philadelphiją, kaipo vidurį mūsų rajono, bet kadangi jau ten buvo net keletą kartų bandyta laikyti ir vis teip nepasekmingai, tad sekanti pripultų Wilmingtone, bet tenai mažai randasi lietuvių, todėl ir joki vakarą beveik negalima parengt rajono naudai. Tokiu būdu draugai baltimoriečiai išranda parankiausia bandyt sušaukt konferenciją Baltimorėj, kaip didelėj lietuvių kolonijoj. 14-ta kuopa apsiima konferencijos laiku surengt savo triūsų koki pokilį ar teatrą rajono naudai.

Tą draugai II-rojo rajono teiksėtė apsvarstyti ir sekretorius ar organizatorius teiksīs netrukus paleist nubalsavimui, nes laikas sparčiai bėga.

Taiči draugai II-rojo rajono LSS. jeigu norim nepasilikt užpakaly kitų, jeigu rupi mums organizacijos gerovė, atkreipkim atyda į stovį mūsų rajono, apsvarstykit šiuos įnešimus umam laike ir išreiškīt nuomonę viešai per organą; gal kas geriaus ką sugalvoja, malonėkit pranešt viešai, nelaikykit sau.

Vardu LSS. 14-tos kuopos,

jog organizatorius J. Bulota.

Pakanka svajoti!

Pilnas melagysčių straipsnis, tilpęs «Lietuvos» Nr.30, tokį trukšmą padarė, kad net ponas Bernotas rado progą pasivadinti kriminalistu. Bet mes turim paaiškinti, kad II-roji konferencija VII-to Rajono nekalbėjo apie tai, nekaltino tų ypatų, — kurios šaukiasi trečiųjų teismo, — buk jos padegę redakciją laike susivaziavimo. Iš kur «Lietuvos» korespondentas V. G. pasėmė tokias melagingas žinias? Net mes patys nusistebėjom pamatę tokį straipsnį; bet mes nemanėm atsakyt ant tokių korespondencijų, nenorėdami bereikalingai užimt laikraštį vietą ir dėl to, kad ta korespondencija yra žemiau kritikos. Bet kadangi tapo užgauti taja korespondencija vaidų kėlikai, — ir da kaip! Jgi kaipo kriminalistai apkaltiuti! — todėl, tardami jiems ačių, kad nepatraukė į teismą, jaučiame reikalą atsakyt bent trumpai. Viskas, kas buvo konferencijoj svarstoma, patilpo protokole, katrą be abejo matė ir p. Bernotas. Na, tai gal ir užbaigsim tą?

Toliaus. Draugas Liutkus net paraudonavo, perskaitęs protokolą II-ros konfer. VII-to rajono reikalavimą suspenduot tulas ypatas. Mums įdomu būtų žinot, kodėl drg. Liutkus neraudonavo laike tokių maištų, ką minėtos ypatos kėlė ir dabar kelia mūsų Sąjungoj? Kokių dar faktų reikia? Ar gi nematė iš jųjų pačių raštų ir iš žinomų atsišaukimų šlykčiųjų, kuriuos mūsų vaidų kėlikai patys redagavo ir savo lėšom išleido ir išsiuntinėjo kuopoms? O nė nedyvai, ką drg. Liutkus pavadino nesusipratusiai. Gal už tai, kad mes norim vaidus prašalint? Prieg tam dar drg. Liutkus apgailestauja mūsų nesusipratimą, kad mes, nepažindami ypatų, reikalaujam jas suspenduot. Ant ko rėmėsi drg. Liutkus, kad mes nepažįstam? O gal geriau pažįstam, negu drg. Liutkus? O ar būtinai reikia pažint ypatas? Gal užtenka pažint jų darbus?

Užbaigiam šį straipsnį, pasitikėdami, jog jau nereiks rašinėti panašių straipsnių. Gal neatsiras panašių šmeizikų, kaip ponas V. G.

L. S.S. VII-to Rajono Komitetas:

Organizatorius, V. Padolskis,

Protok. Sekr. A. Kolnis,

Finansų Sekr. A. Valincius.

Atsakymas drg. Širvydui.

Guodotinas Drauge!

Ant atviro laiško į Wilkes Barre'ų konferenciją, tilpusio 34 num. «Kovos», mes kaipo buvę tos konferencijos Komiteto nariai, pranešame tamistai, kad konferencija visai nekalti-

no tamistos, nė kitų ypatų už padegimą knygų Centro Sekretoriaus. Viešai protestuojam prieš korespondenciją tilpusią 30 num. «Lietuvos», katra pripildyta nuo pradžios iki pabaigai vienoms melagystėms.

Kaslink reikalavimo suspenduot tamistą ligi pasibaigs rinkimai Centro viršininkų, tai tas didžiūma balsų (9 prieš 6) buvo reikalauta ir nutarta. Kuo pasirėdami delegatai to suspendavimo reikalavo, mės nematome reikalo tamistai šiame laiške aiškinti, kadangi 9 ta kuopa mūsų rajono padavė jnešimā visai tamistą išbraukti iš Sąjungos; taigi minėta kuopa, be abejonės, nurodys ir faktus. Pasitikime, kad su šiuo mi užsibaigs atsirašėjimas tarp tamistos ir buvusios konferencijos.

Buvęsis konferencijos komitetas:

Pirmsėdis J. P. Čepulis.

I Sekretorius A. Kolnis,

II Sekr. A. Valinčius,

Pirmsėdžio Pagalb. M. Padolskis.

Korespondencijos.

Livingston, III. Kai darbai kur nors kiek sukruva, tai visados darbininkai labai puolasi net iš tolymų apielinkių; teip daro labiausiai lietuviai; jie daugiausia iš vietos į vietą kilnojasi; per tai padaro daug blėdies pats sau, o gelžkelių savininkai tuom labai pasinaudoja. Teip ir čia, ypač dabartinio krizio laikuose, labai daug atsilanko darbo ir duonos jieskodami. Čia tiktai viena yra minkštosios anglies kasykla, dar-

ninkų dirba arti 500. Darbas nėra lengva gauti, tai, lietuviai, šiuo laiku į čia labai nesiskubinkite; čia dirba tiktai po 2-3 dienas per savaitę.

Yra susitvėrę dvi kuopos: LSS. ir SLA. Abidvi nelabai tarpsta, o kas labiausia, kad tie pats draugai yra veidmainiai, tai nedyvai, kad ir pašaliniai piktinasi. Tankiai jie vienaip kalba, o antraip daro. Mat buvo čionai 8 d. rugpiučio nominacijos valstybės viršininkų. Kaip žinoma, net 4 partijos (republikonai, demokr., socialistai ir prohibicionistai) eina ir kozna savo sąlygas darbininkams išreiškia; pirmųjų dviejų partijų agentai, žinoma, visur atsilanko ir išmeta kartais po kokį dolerį – užfundija saliuuose. Drg. K.B. laiko gertuvę ir buvo patėmyta, kad jis patarnavo republikonams.

Ah, kada mės susiprasim! Kada paliausim balsavę už savo priešus!

Livingstonietis.

Herrin, III. Mus miestelyj darbai anglių kasyklose pradėjo geryn eiti; dirba po 4-5 dienas į savaitę. Yra vienas šaftas, kur dirba kasdieną, ale ten darbą galima gauti tik per agentą; žinoma, sausa niekas neklauso!... Ant kitų šaftų ir nelengva darba gauti iškitur pribuvus. Šlapių vietų čia nestokuoja, ale ten nekoks uždarbis; labiausia, kad pats anglekasy neturi tiesos atsišauti anglies, o tam tikri šovikai tik nori darbą atlikti greičiau; teip tankiai žmogus ir turėdamas darbą kaip ir jo neturėtų, nes neuždirba.

Rugpiučio 7 d. vietinė LSS. kuopa parengė prakalbas; žmonių mažai atsilankė, nes prieš susirenkant pradėjo lyti. Kalbėtojas buvo studentas NN. iš Valparaiso universiteto. Kalbėjo daugiausia iš istorijos Jungt. Valstybių ir nurodinėjo niekšystes kapitalistų, kaip jie ardo šios šalies konstituciją.

J. Adomaitis.

Apmokamasis Agitatorius.

Isz London'o "Justice".

ATSIMENU, sykj man teko buti ir sakyti prakalbą viename didesniųjų miestų, kuriame gyveno vyskupas. Kalbant man į minią, atsisukus į teatro namą, aš pastebėjau žmogų, gražiai apsirėdžiusį, nekantriai šen ir ten vaikščiojantį šalygatviu. Jo nekantri eisena ir gymis, reiškiantis neužganėdinimą, aiškiai rodė, jog jis viską girdėjo, ir jam kalba labai nepatiko. Po valandėlei aš pamečiau jį iš akių, bet visai netikėtai pamečiau jį besigrudžiantį per minią prie manęs. Priėjęs arčiau jis suriko rusčiu balsu:

- Tamista, aš žinau, kas tamista esi!
- Atsiprašau, kame dalykas?
- Aš žinau, kas tamista esi!
- Bukit atsargus. Aš kartais pats sau neužsitikiu...
- Bet aš žinau; tamista esi apmokamasis agitatorius.
- O!... Ar tai viskas?
- Tamista esi pasamdytas agitatorius.

- Tai kas? Tokiu pat yra jūsų vyskupas.
- Ką kalbi?
- Tokiu pat yra jūsų vyskupas.
- Eik, eik, tamista niekus kalbi! Aš manau, jog tamista nepramansį tokių niekų apie mūsų vyskupą.
- Aš nieko blogo nekalbu. Jis yra agitatorius, arba, geriau sakant, turėtų but, ir už tai jis gauna užmokestį.
- Bet tarp tamistos ir mūsų vyskupo yra didelis skirtumas!
- Aš trumpai atsakiau: «Teip, yra» — o minia nusijuokė.
- Teip, yra skirtumas, apie tai aš gerai žinau.
- Ar teip? Gerai, aš tuo paaiškysiu. Jūs vyskupas yra labai netikęs agitatorius, bet labai gerai apmokamas. Aš-gi esu geras agitatorius, bet labai prastai apmokamas.
- Aš nežinau apie tai — susimaišęs atsakė nepažįstamasis.

— Bet aš žinau; nieks šiame mieste geriaus nežinos. Aš suagitavau tamistą labiau į penkioliką minučių, negu jūsų vyskupas per paskutinę penkioliką metų.

Garsus minios juokas užbaigė tą pasikalbėjimą, o aš jį rodos ir dabar tebmatau, mėginant prasišalint teip, kad nieks nematytų.

Parcė.

Montreal, Canada. Darbai visai blogam padėjime: vietoj daugintis, vis da mažta. Kas link lietuvių nēr kas daug kalbėti. Tik šv. Kazimiero draugystės gabius darbus paminėsiu. Birž. 12 d. buvo jos mėnesinis susirinkimas, kur kilo ypatinga neapykanta su atkeršijimu. Vianas draugas pareikalavo 10 dol. pašelpo už 2 nedėlias ligos, o antras ėmė liudyti, buk neteisingai sirgęs ir pas daktarą nebuvęs nurodytą dieną. Po susirinkimo ar į 3-čią dieną tuodu draugai susipešė ant gatvės. Sveikasis pabėgo, o sumuštąjį vezimas į špitolę nusigabeno. Tas parėjęs iš špitolės išėmė varantą ant pabėgusio ir po 2 dienų suėmė kaltininką; dr-tės pirmsėdis J.A. bevežant jį į kalėjimą, nuskūsdamas, šmeizė ir piktžodžiaavo ant socialistų, buk tai jie tame kalti: buk jie jį supešdino ir paskui išdavė. — Nesusipratimams nēr galo. Bet ar gi teip turės ilgai tęstis? Susipraskit, kazimieriečiai! Negražu teip neteisingai kaltinti kitus, kad ir socialistus!

Tikrai žinantis.

Scranton, Pa. Liepos 20 d. buvo parengtos socialistų kuopos prakalbos, dėlei Purėno bylos, apie ką buvo rašyta «Kovoje». Kalbėjo F. Živatkauskas, d-ras Šliupas ir kun. Dembskis. Buvo nutarta protestuoti prieš valdžią Jungtinių Valstybių ir rinkti parašus, neskiriant lyties.

Antanas Urbonas.

Mt. Clare, W. Va. Šitam miestelyj kitokių darbų nėra kaip anglių kasyklos; jų yra 5 ir visos beveik pilną laiką dirba. Bet uždariai ne geriausi, kadangi nėra darbininkų sąjungos. Kompanija neapkenčia sąjungiečių. Darbo diena 10 valandų. Visgi galima uždirtbt pragyvenimui; vargo ir bedarbės nėra. Galima uždirtbti nuo 2 iki 4 dol. ant dienos; žinoma, ne visi gal tiek uždirtbt. Viena didelė kompanija, «Fairmont Coal Co.», nedirba pilno laiko, mat neturi užsakymų; dirba po 3 dienas kas savaitė. Clarksburg mieste dirbtuvės ir dirba gerai. Čia daugiausia dirba slovėnai ir italai; lietuvių mažai. Lietuvių abelnai yra tik viena šeimyna ir 7 pavieniai. Jie ne geriausia susipratę. Pareina du ekzemplieriai «Kovos», vienas «Keleivio» ir vienas «Lietuvos»; bet nelabai kas juos skaito, išėmus du.

Vak. Virginijos Socialistas

W. Frankfort, Ill. Pas mus atsilankė D. J. Kasparka iš Valparaiso, Ind., moksleivis. Rugsiučio 13 d. sakė prakalbą. Teipgi kalbėjo vietiniai: K. Arešiuinas ir S. Z. A.

Susirinko svietelio ne mažai ir visi buvo užganėdinti prakalboms. Tik dvi moterėlės išėjo ir vieną vyrelį išsivedė sa kydamos: «Ką, einam; klausysim tų bedievių cicilikų!» Kaip visur, teip ir pas mus yra tamsių mūsų tautiečių.

Susirinkusieji sumetė kelis dolerius už svetainę ir kalbėtojaus kelionei.

Mokyklaj nebuvęs.

Baltimore, Md. Pas mus krizis tebeviešpatauja; nors rubsiuviai dirba beveik pilną laiką, bet negali uždirtbti teip kaip seniau, nes numušta uždariai, arba darbas labai apsunkin-

tas. Vasaros karščiai tankiai siekia 95° ir viršaus, per tai nieko beveik, negalima veikti ant politiškai-ekonomiškos dirvos; matyties nenormališkas padėjimas. Tas matosi ir 14 je kuopoje L.S.S. Nors susirinkimus laiko reguliariškai, du kart per mėnesį, bet jie esti perdaug triukšmingi, nes pas tulus draugus laike vakacijų (karščių) prisirinko perdaug energijos, o neesant daugiau kur jos išiekvot, kaip tik susirinkimuose, jie darosi nepaprasti. Dėlto kuopa nutarė imt ką veikti tuojaus, nelaukiant nė galutino atvėsimo. Ir pabaigoj šio mėnesio ar pradžioj rugsėjo rengia prakalbas, kaip atsakymą A. Galinaičiui, socialistų kritikeriui. Už kalbėtoją kvies drg. K. Rutkų arba F. Bagočių. Prie prakalbų suloš ir teatrą «Daktaro Kabinete», kur energiškiejie draugai turės progą savo energiją sunaudot.

Rugp. 16 d. kuopa svarstė tolesnį palaikymą «Kovos», ypatingai šiame kritiškame momente, bedarbėje, ir užjaučiant draugai suaukavo tam tikslui \$5,95. Rods, tai nedidelė skaitlinė, bet šiuo laiku gana gera, kadangi ją sudėjo visai neskaitlingas būrelis draugų ir draugių. Tikėtina, kad ir kiti draugai, kuriems kiek išteklius leidžia, neatsilikis nuo to.

Draugai ir draugės! mažiau šauksmų, — daugiau darbų! Suvaldykim savo jausmus, duokim protui veikt, lai jis juos valdo. Musų rupestis ir uždavinys dabar nešti pagelbą, kiek tik galint, vienintėliam darbininkų laikraščiaiui «Kovai» — neleiskim jam nusilpt.

Už sekr. 14-tos kp. L.S.S.

P. Grinius.

Beckemeyer, Ill. Mūsų apilinkėje yra 4 lietuvių familijos ir 14 pavienių. Daugiausia čia yra vokiečių. Atvažiauvę lietuviai ne labai gauna darbą, nes vokiečiai nekęsdami lietuvių, nenori įleisti į darbą. Rugs. 17 d. vokiečiai laikė pikniką. Į muzikantus prie karuzėlės pasivadino lietuvių P. Gundrelj; jisai grajijo ant armoniko iš visų pajegy. Vokiečiams darė biznį, o pats nieko negavo — taigi išnaudojo lietuvių. Blogas tarp darbininkų susipratimas.

Jonas Samuolis.

Nant-y-Glo, Pa. Atsilankius šiame miestelyje, pirmiausia pastebėjau padėjimą savo brolių lietuvių, kurių čia yra apie 300 pavienių ir apie 50 familijų. Susipratimas jų labai žemai stovj; tik ar 10 ypatų skaito gerus laikraščius; visi kiti užsima gėrymu. Airių kunigas lupa kailį darbininkams teip airiams, teip ir lietuviams; kožnas tur mokėti po 50c. kas mėnuo, grėšia kunigėlis aveles, kad neskaitytų pamokinančių raštų. Yra čia pašelpinė draugija, prie kurios priklauso apie 50 ypatų; ji nieko neveikia nė ant tautiškos nė ant darbininkiškos dirvos; girtuokliauja ir viskas. Šv. Antano Draugystė labai keistus balius kelia. Rugs. 15 d. turėjo tokį balių: privežė į paprastą stubą alaus ir dektinės ir paskyrė kožnam įeigos po \$1,00, lygiai moterėlės ir vyreliai ėmė sau prąta svaiginti. Pro tą stubą negalima buvo nė praeiti, buvo neišpasakytas lermas.

Rašiuskas.

Exeter Boro., Pa. Didžiausias žionykščių lietuvių išsilavinimas tai lošimas bolėmis; kiekvienas norėdamas atsiekti tą pirmėivystę, atliekamas nuo darbo valandas praleidžia prie bolių, arba prie kazyrų. Laikraščius skaito tik kelios ypatos. Anglių kasyklos nedirba pilną laiką; bet išmokesčio dieną darosi sudnoji: traukia alutį, o paskui ir apsistumdyt pasitai-ko. Tai ant rytojaus skvajeriui (teisėjui) atiduoda paskutinius centus. Yra čia pagelbinė draugystė Petro ir Povilo, yra 78 kuopa L.S.S. Kiek teko patirti, nekuri draugai teippat tik socialisto vardą nešioja, o į susirinkimus negalima atprašyt.

Erelis.

Iš Rusijos ir Lietuvos.

Treji revoliucijos metai!... Kiek pergyventa, kiek atjaušta!... Kiek nebėra tarp mūsų; jauni senais atliko... Didžiausių smugių nesibijo revoliucionieriai, nebijo mirties, nebijo savųjų žuvimo, bet tretieji metai tęsianties reakcijai, pakerta kad ir stipriausį milžiną, teip ir vandens lašai palengva didžiausią akmenį uolą suskaldo. Ir valdžia dabar išrodo nebedrebančiu vabalėliu, kaip seniau, bet tvirtoku sutvėrimu. Priešai jos išnaikinti, kalėjimuos sukūti. Bet vargas ir badas, vardan kurio minios kilo, dar tebėra. Ramu dabar... Bet tai ne tikras ramumas; tai ramumas užslėgtas kazokų ir sargybinių nagaikomis. Gal tai tylą prieš audrą, kas-žin?

«Išspradžios nusiramimas, paskui reformos (atmainos)» — garsino nuolatos valdžios atstovas Stolipinas, da antrajai dumai tebėsant. Ir valdžia dabar savo žodį pildo... Susilaukė ramumo, atėjo laikas reformoms. Dumą valdžia užkrovė visokiais, mažos vertės, sumanymais, kad toji net nepaspėja atlikt pavedamo jai darbo. Štai nekuriuos valdžios reformos: laisvės žodžio, spaudos, susirinkimų, sąžinės, kaip nebuvo, teip ir nėra. Paskutiniu laiku da labiau pradėjo persekiot laikraščius; s.-d. jau nebegali ir svajot turēt savo legalią laikraštį, neužkentė valdžia ir tokio laikraščio, kaip «Naš Viek» («Товарищ») — uždarė. Profesjonalinės darbininkų sąjungos beveik visur išardytos, kitur jos policijos teip persekiojamos, kad pačios miršta ir pereina prie seno nelegališko gyvenimo. Seniau buvo duota šiokia-tokia sąžinės liuosybė, buvo tai juodašimčiams kaulas gale gerklės, iš visų pusių jie prašo neduot griut rusų valstybės pamatui — pravoslavijai, uždraust pravoslavams pereit į kitus tikėjimus. Ir valdžia rengias tą padaryt. Štai ir Vilniaus general-gubernatorius išleido cirkuliarą, uždraudžiantį bažnytinės procesijos vaikščiot iš vieno miestelio kitan be tam tikro gubernatoriaus leidimo. Per procesijas galima nešt tik bažnytinis ženklus, o jokių kitų — ne.

Nežiurint, kad, palyginamai, ramu, valdžia da nuožmiau savo priešus naikina. Karia, šaudo, į kalėjimus kiša... Štai per 10 pirmųjų dienų Birželio mėnesio myriop buvo pasmerkta 46 ypatos, tame pat laike nužudė 18 ypataų, dviem iš pasmerktųjų pamainė bausmę katorga iki gyvos galvos, kiti pasmerktieji da tebelaukia virvę ant kaklo užkabinant. Len

kijoj per paskutinius trejus metus sušaudyta 300 žmonių, o per šių metų gegužės mėn. — 71 žmogus. Iš numirusių atsikėlęs Muravjovas išsigąstų ir graudžiai apsverktų, kad ne pagal nuopelnų jam buvo duotas «koriko» titulas. Teisingai pasakė Rodičevas III-joj dumoje, kad busiančioji karta kartuvių virvę vadys «Stolypino kaklaraikščiu». Taip smarkiai baudžia tik raudonuosius, o juodašimčiams tai «Jo Didenybė» nuolat dovanoja bausmes: nuo Balandžio 18 d. iki Gegužės 21 d. caras dovanojo bausmę ir liepė paliuosuot 48 žmones nubaustus už skerdynių įrengimą įvairiuose miestuose. Neseniai buvo byla Baltstogės 1906 m. skerdynių sutaisytojų. Tikrieji kaltininkai, kaip pristovas Šeremetovas, pulkininkas Bogojevski, policmeisteris ir daug kariumenės ir policijos vadų da ir po šiai dienai liuosi. Teisme pasitvirtino, kad tos skerdynės buvo valdžios sutaisytos. Patrauktieji teismau buvo nubausti: 1 — trims metais areštantų rotų, 1 — vieniems metams ar. rotų, 18 į kalėjimą lyg 1 metų; 15 ypataų visai pateisinta. Galima tikėtis, kad caras ir tuos visus paliuosuos. Gausus ant įvairių mylistų juodašimčiams mūsų caras! Nors retai atsitinka, kad prie caro kreiptųsi pagelbos — dovanos prašydamas myriop nuteistas revoliucionierius, bet ir tai matomai vargina «Jo Didenybę», dėlto jis Varšavos general gubernatoriui įsakė, kad myriop pasmerktųjų prašymų jam daugiau nebersiųstų. Caras, matomai, nori rankas nuplaut, ir nuduot, buk jis nieko nežinąs, kas jo valstybėj dedas, visą atsakomybę suverst ant savo biurokratų.

(Pabaiga bus).

K.

Draugai, apsisaugokite!!!

Per didžiąją Rusijos revoliuciją į laisvės kovotojų eiles, pagal ano laiko «vėją», buvo prisišliėjusių ne viena ypata tik-tai su tikslu slapybės sužinoti ir paskui valdžiai išduoti revoliucionierius. Ir teip, kol liaudis įstengė papust prieš «vėją», tie niekšai laikėsi kaipo geriausi draugai. Jie ėjo pirmutinėse eilėse ir apsišaukė kaipo tikriausi revoliucionieriai. Bet tamsiajai įjegai atkiutus ir pradėjus persekioti laisvės kovotojus ir grusti juos kalėjiman, iš tų neva geriausių «revoliucionierių» pasidarė caro bernai. Tie žmonės pradėjo eiti šykiu su kareiviais ir išdavinėti. Tie niekšai pradėjo stabdyti ir persekioti ne tik žodžiu peikdami, bet ir ginklu, laisvės kovotojų tikslą Žinoma, tuo žmones apvylė ir sulėtino su savo praecities darbais ir skelbiama idėja.

Draugai! Čia Amerikoje yra nemažai tokių, kurie, pro-gai atsitikus, patarnautų Rusijos randui, o ypačiai šiuo laiku, kada jau matoma iš atsitikimų New Yorke, Chicagoje ir k.

Čia noriu parašyti ir apie vieną ypataų, kuri tarnavo carui, o ir dabar gal tarnauja. Ta ypata tai Juozas Kavaliuskas iš Joniškės, Kauno gub. Tasai veidmainys, prigulėdamas prie soc. dem. kuopos Joniškėje, užėjęs reakcijai, išdavė vieną ypataų, kurią gerai mes pažinojom, drg. K-ną ir k. Jisai gyvena dabar Chicagoje. Taigi, draugai, apsisaugokite!!!

Liudytojai:

A. Brijunas, A. Pauga, S. Montrimas

Atsakymas K. Kundrotai.

«Kovos» Nr.29, korespondencijoje iš Škotijos, K. Kundrotai trumpai pabrėždamas darbininkų padėjimą Škotijoje, palytėjęs ir lietuvių darbininkų silpnai kylantį apšvietimą, — autrają-gi ir didesnę pusę korespondencijos pašvenčia Glasgowo 5-tai L.S.D.D. Sąjungos D. B. kuopai, kuri mat užgrynė platinti literatūrą.

Nenorėdami pasilikti tokiais niekšais, kokiais nurodo K. K., priversti esame visuomenei pranešti apie teisingą dalykų stovį. Kad laikraštyje daug vietos neužimti, atsakysiu trumpai: 1) Penktoji kuopa niekam, niekad ir niekur nedraudė pardavinėti jeib-kokią literatūrą. 2) Per 5-sios kuopos parengtą vakarą buvo pardavinėjama literatūra išleista L. S.D.P., L.S.S. ir vietiniai «Rankpelnis» ir «Pipiras», pardavinėjo literatūrą kuopos paskirtas narys. 3) Per 5-tos kuopos susirinkimą buvo pareikalauta atskaita nuo to nario, kuris pardavinėjo literatūrą. Atiduodant atskaitą, liter. pardavėjas pranešė, kad dalis literatūros buvo pristatyta K. Rugieniai, už kurią K. R. atskaitą atsiėmė. Tada, pasiremdami ant to, kad vakaras buvo rengtas ne dėlei asmeniško pasipelnymo, bet jau iš kalno nuspręsta visą pelną aukauti vietinio laikraščio «Rankp.» parėmimui, dėlei šito viso, buvo pareikalauta atskaita nuo K. Rugieniaus, kad jis grąžintų pelną nuo tų knygūčių, kurias pardavė per kuopos parengtą vakarą; paaiškinus K. Rugieniui, kad jis pelno neturįs, o už pardavinėjimą gauna po vieną egzempliorių kiekvieno turinio knygutės, palikta buvo be pasekmių. Kad toliaus tokių nesusipratimų nebutų, buvo nuspręsta: kad per kuopos parengtą vakarą, gali pardavinėti jeib kokius daiktus, tik kuopos paskirti žmonės, apverčiant pelną viešiemis reikalams.

Glasgowo 5 ta kuopa L. S. D. D. S.

KA RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

Susivienijimo Liet. A. organui «Tėvynei» paskutiniu laiku pradėjo ateiti daugybė straipsnių, polemisko turinio (reikia suprasti: lietuviška i-polemiška, tai yra pasibarimas ir net koliojimas, o ne polemika). Redaktorius ikišiol daugelį tos literatūros siuntė S.L.A. Literatūros Komitetui. Lit. K-tas (Šernas, J. Ilgaudas ir B. K. Balevičia) dabar paveda redaktoriui su tokiais raštais apsidirbt pačiam, nesiuntinėti L. K-tui. «Tėv.» N 32 L.K. rašo:

«Be atskančių išmotyvavimų raštai niekam naudos neatgabena, naudos nėra iš besikolijančių raštų; toki tik žemina laikraštį, kuriame jie telpa. Netinka laikraštį talpinti visoki ypatiški, ypatų pamokinimai; su tokiais raštais reikia tiesiai kreiptis prie ypatos, kurią rašėjas nori pamokyti, o ne į Lit. Kom. arba į visuomenę. Laikraštis paskirtas apkalbėjimui visuomeniškų reikalų, o ne ypatų mokymui. Tą turėtų jau žinoti visi mūsų rašėjai.

Tai, «Tėvynės» redakcija nereikalauja siųsti Lit. Kom. neortografiškai ir negramatiškai rašytus raštus, teipgi ir be atsakančio išmotyvavimo polemikas: Kas neišmoko ortografiškai rašyti, tas nemokės nė logiškai protauti, nes rašyti išmokti yra daug lengviau. Koliojančius raštus redakcija, be Lit. Kom., turi tiesą atmesti, teipgi ir straipsnius, užsiimančius

ypatų pamokinimais. Redakcija, be Lit. Kom., turi tiesą atmesti ir visus raštus nesuprantančiai parašytus. Kas rašo, tas turi savo mintį suprantamai visiems išdėstyti. Taisyti nesuprantamai parašytus raštus niekas negali versti nė redakciją, nė Lit. Komitetą, kadangi ir jie iš to, ko suprasti negali, suprantamais nepadarys. Logiškai, suprantamai rašyti, tai pasarga straipsnių autoriams. — Šitos pasargos lyti lygiai pavienius narius, kaip ir kuopas.»

Redaktorius V. S. Jokubynas, pasiremdamas tuo Lit. K-to nutarimu, plačiau aiškina rašytojų priedermes ir nesuprantamus nemandagius rankraščius ketina mest tiesiog į gurbą, o jei tarp nemandagumų bus kas naudingo, tai sutrumpinęs ir sušvelninęs patalpys organe.

* * *

«Vienybės Lietuvininkų» redakcija jau atsikvošėjo: jau ne «Kovą» kedena, kaip ikišiol darė, bet tik «Kovos» bendradarbius, ypatas. N 34-am visą ilgoką įžanginį straipsnį pašvenčia vienam «p.» J. Baltrušaičiui. J. Baltrušaitis esąs toks, kad «visa Lietuvos (!) tauta, jei ne su juo, tai esanti prieš jį; jis negerai elgiasi su «eserais», kurių visai nėra! (NB. dabar jau tvirtina, kad tik Amerikoj lietuviai eserai tai «vėjinis malūnas», bet kitur jau jų esama); jis «kurstąs žmones ant darbininkams prijauniančių laikraščių». Čia «Vienybės» ponai įdeda ir kabos tokią pastabą: «Kaip lietuvių socialistų sąjunga tokią «politiką» toleruoja, nesuprantama». Ir neužilgo užbaigia teip: «Ar ne laikas būtų padėti tam viskam — tai kovai su šmėkloms galą!»

Tai, teip yra: ypata (J. Baltrušaitis) siundo ant laikraščio («Vienybės»), o laikraštis siundo ant ypatos, ne ant laikraščio. Tai, didelis «Vienybės» susipratimas ir milžiniškas žingsnis pirmyn. Kad tik ji negrįžtų atgal! Da negana. Tam pačiam Nr. «peržvalgoje» sako apie tą patį «p.» J. Baltrušaitį: «Abejot reikia, bene pasidarė mūsų oponentui kas nors proto sądėlyje negerai — tiek jau žemai išsirtarta!» Ir «Vienybės» savininkai bei redaktoriai jaučiasi savo «proto sądėlyje» labai gerai, sukovoje savo «oponentą». Turime tikėt, kad «Vienybė» tai doros ir išminties pavyzdys. Turime saugot tuodvi jos ypatybes, kad nesupleškėtų...

DARBININKO KRONIKA.

Ateivystė į Kanadą šįmet dikčiai sumažėjus. Pernai pirmąjį pusmetį pribuvo 164,419 ateivių, o šįmet per 6 mėnesius nuo pradžios metų — tik 96,119, t.y. 73 tūkstančiai 3 šimtais mažiau, arba 43 nuošimčiais (netoli pusės). Teip yra tuomet, kada iš Jungtinių Valstybių daugybė išėjo į Kanadą, darbo jieškant.

Siberijoje, kaip dabar išsiaiškino, žiemą vienas jakutas suvalgė savo pačią ir vaiką. Ten žiemos laiku tankiai atsitinkąs kanibalizmas (žmogėdystė), žinoma, iš bado.

KLAIDU ATITAIŠYMAS.

«Kovos» 34 num. buvo pagarsinta pinigų siųst «Kovos» vardu. Kaikurie tą suprato, būk drg. Stanelis atsisakęs nuo kasierystės. Drg. Stanelis tebėr kasierium ir pinigų galit ir toliau siųst jo vardu: — A. M. Stanelis. Pagarsinta buvo per klaidą. Visi pinigai buvo ir bus globoj drg. Stanelio. F. J. Bagobius.

«Kovos» N 36 pagarsinant aukas mokslaeiviui P.G., išiskverbė klaida: paminėta, jog «pelno už knygutę «Darb. ir jų ateit.» 7.50». Turi būti už knygutę «Rosijos Oara» pelno 7.50.

Draugų amerikiečių atydai.

Paskutiniu laiku pradėjo keliauti į Ameriką įvairios keistos ypatos, ką paliko Lietuvoj savo juodus darbelius. Jie keliauna į Ameriką, rupinasi tenai prisidėti prie LSS. ir nuoduoda «didelius revoliucionierius». Buvo ir toki, ką stačiai sakė: «Kaip mes nukeliausim į Ameriką, tai košės tenai privirsim Ir LSS. pažįs, kas mes per vieni» Dėlei to draugai amerikiečiai tur netikėti «didelių revoliucionierių» pasakoms ir nepriiminėti bile ką į Sąjungą. Geriau pažinti ant vietos draugus, kaip pasiremti jų žodžiais. Išeis gi kur abejonė, tai geriausia užklausti apie tokius revoliucionierius, kad Lietuvos draugai duotų paaškinimus. Susižinojimui galėtų patarnauti «Kovos» redakcija, nes sunku kiekvienai kuopai turėti ryšius su visais Lietuvos kraštais.

Neužmirškite draugai, kad ne tas dirba darbininkų labui, ką garsina save «dideliu revoliucionieriu», bet tas, ką be garsių žodžių rodo savo darbus. Žiurėkim į draugų darbus, bet ne žodžius.

Z A.

«Koval» atsiųsti rankraščiai.

F. Matulaičio — «Laikas apsižiūrėt»; M. Lietuvaitės — «Jei nori sau laimę atsiekti», «Kalinio daina»; P. J. Mackevičiaus — «Darbininko vargas», «Darbininko skundas»; J. Kancieriaus — «Duskebai»; «Protokolas V rajono konf.»; F. J. Bagočiaus — «Ukėsytės popieros»; Račkaucko — «Prie komisijos centro knygų peržiūrėjimui apkaltinimo»; P. Butkevičiaus — «Atydai L.S.S. kuopų sąnarių»; J. B. Jusačio — «Kam sirgt ne savo liga», «Neprašytas ir ar neperstatytas?»; 7-os kuopos — «Atsiliepimas į L.S.S. kuopas»; C. J. D. — «Ar bus vienybė, brolybė ir lygybė, įvykus socializmui?»; Juozo Vijurko — «Ar roikalas socialistams eit kareivijon?»; K. Rutkaus — «Mūsų sąjunga nesubrendus» (ats. drg. Michelsonui).

Iš Europos:

M. B-is — «Vilkaviškio rajono konferencija»; L.S.D.P. Suv. Apskr. K-to — «Apykaitos Suvalkijos Apskričio Komiteto»; Z. A. — «Lietuvių pirmeivių partijos».

L.S.S. finansu apyskaitos.

Rugpjūtis 1908.

IPLAUKIMAI.

Mėnesinių mokesčių

Kuopos No.	Imokėjo.	Kuop. No.	Imokėjo.	Kuopos No.	Imokėjo
102	\$ 2.00	67	\$ 3.60	69	\$ 2.80
6	14.20	15	12.60	105	1.80
17	4.40	83	4.20	32	3.40
77	3.00	84	2.20	9	1.80
95	2.25	92	1.80	29	8.40
64	2.20	22	4.80	68	1.20
60	10.20	89	2.60	80	3.80
85	15.40	70	1.60	36	1.80
37	6.80	35	1.20	45	1.60
42	5.15	50	2.40	48	1.60
4	3.60	65	1.40	16	2.60

24	1.40	34	4.60	58	1.85
19	11.80	54	1.60	64	2.00
103	1.00	46	5.20	75	2.00
104	3.20	40	4.20	25	1.20
28	13.40	51	2.80	31	3.60
21	5.25	52	4.20	17	13.00
71	2.80	91	3.40	74	1.80
98	1.00	94	1.60	Pavienių	1.80

Viso 111.05 66.00 58.05
Iš viso 235.10

Prenumeratos:

J. Aukštakalnis, P. Doveika, V. Dimša, W. Michalson, J. Nienius, Am. Lith. Cit. Club., F. Juodis, M. Savickas, Jas. Simbel — po 2.00; J. Petrikys 1.50; M. Paulaukas, A. Bagdonas, P. Grazen, R. Delaželio, A. Bernoc, M. Balchunas, Chas. Jasilionis, K. Šidlauckas, J. Dečkus, B. Milevski, J. Varnas, V. Petraitis, J. Jančevskis, J. Ponialis, J. Mežlauskis, M. Karpis, J. Ramonaitis, A. Pajaukas — po 1.00; V. Svirsky 50c. K. Sabonis 25c. Viso 38.25

„Kovos“ Fondas:

SHENANDOAH, Pa. draugai: M. Vakrina, V. Balčiunas, J. Gegužis — po 1.00; Wm. Navitskas, J. S. Mockaitis, A. Narijauckas, J. Vakrina, K. Krasnickas, P. Rimovičius — po 50c.; P. Stanulis, St. Vitaitis, I. Rudminas, A. Brundza, J. Bila, J. Savukinas, J. Valaitis, L. M. Kazunas — po 25c.; Bridickas 10c. Viso 8.35
MINERSVILLE, Pa. draugai: J. Baniulis, J. M. Jasiulevičius, — po 50c.; A. Banišaukas, J. Mikolavičius, K. Savukinas — po 25c.; Z. Kundrotavičius 12c.; J. Ciudinas 10c. Viso 1.97
HAZLETON, Pa. draugai: Jurg. Stasiulevičius, Magdė Maslauckiūtė, K. Merkevičius, J. Marcinkevičius, A. Kaminckas, J. Stasiulevičius — po 25c.; J. Kirtiklis, Alena Paulaukiūtė, A. Sėrgalis, P. Adomannis — po 10c.; P. Butkevičius 5c. Viso 2.05
CHICAGO, Ill. draugai: Kl. Juškevičius 3.00; A. Marcinkus, J. Galinis — po 1.00. Viso 5.00
Manifold, Pa., vestuvėse J. Grigulos 2.80
New Britain, Conn. 5 kp. draugai 4.00
A. Žimontas, So. Boston, Mass. 1.00
P. Kietis, Monto Cristo, Wash. 1.00
K. Cibulis, Foxcroft, Me. 1.00
V. Jokimas, Meriden, Conn. 1.00
64 kp. Lawrence, Mass. 1.20
31 kp. South Bethlehem, Pa. 2.00
J. Aukštakalnis, Gardners Island, N.Y. 1.00
Vergė, Minersville, Pa. 1.00
Konferencija VII St. Clair, Pa. 3.00
J. Drižas, Philadelphia, Pa. ½ pelno nuo IV Sus. paveikslų 1.25
Ed. Rakita, New York City .50
91 kp. Luzerne, Pa. .50
Dr-gė M. Pagee, San Francisco, Cal. 5.00
Viso 43.62

Literatūros Fondas:

MINERSVILLE, Pa., F. J. Bagočiaus prakalbose: V. Lukoševičius 1.00; V. Saymons, A. Saymons, A. Arbačauskas — po 50c.; J. Baniulis, J. Smelstorius, J. Šatparnis, G. Šarparnis, P. Witkowski, J. Starinskas, M. Zubas, J. Butanavičius, M. Mikolavičienė, B. Mikolavičienė, J. Ciudinienė, M. Batutis, J. Čiupas, P. Stravinskas, V. Matulaitienė, M. Leikuvienė, M. Skripkevičienė, O. Gustaitienė, M. Braziukiūtė, M. Lietuvininkūtė, V. Lietuvininkūtė, K. Strolis, J. Mikolavičius, J. M. Jasiulevičius, J. P. Jankaukas, A. Straigis, P. Slavitskas, J. Jonušaitis, J. Minsevicius, P. Mitčiulis, J. Laurutis, F. Samuolis, J. Bakšas, P. Yuškėvičius, V. Petruškėvičius, J. Grabauckas, I. Rudiminas, J. Draugelis, J. Ramanauckas, F. Balčius, A. Pilius, M. Dauksis, A. Valinčius, A. Levonas, J. Ulevičius, R. Riauba, J. Ališaukas, J. Kancierius, V. Ambrozevičius, J. Raulinaitis, J. Naikelienė, K. Savukinas, J. Spudis, J. Grikis, M. Kašliauckas, M. Matulis, J. Rambavičius, J. Dauksis, B. Kaminskas, M. Kaminskas, V. Kirtiklis, A. Šmulstis — po 25c.; Smulkių 3.42. Viso 21.67, atėmus lėšas 3.75, lieka 17.92
GILBERTON, Pa., F. J. Bagočiaus prakalbose: C. Ragažinskas, A. Mondeika, J. Damalakas, V. Visbara, C. Rice, P. Kapočius, V. Stočkus, J. Miliauckas, V. Sadauckas, V. Batinskas — po 25c. Nežinomų 1.25. Viso 3.75

ST. CLAIR, Pa., F.J. Bagočiaus prakalbose: J.Bukiavičius, A. De-
dulaitis, J.Simonavičia — po 50c.; J.Balsis, A.Denkievičius, P.Šiau-
linskis, J.Raizis, Vienturtis, A.Venciovičia, V.Padrezas, S.Mikalauc-
kas, B.Pempė, V.Kirtiklis, A.Petrikis — po 25c.; J.Venikiavičius,
A.Zapereckas, J.Kirtiklis, P.Gudaitis, A.Olišienė, J.Endzelis, J.Oli-
šius, M.Pakeltis, M.Olišius, P.Vaičiukauckas — po 10c. ir Svedienė
5c. Viso 5.30

MANIFOLD, Pa., F.J. Bagočiaus prakalbose: Kaz. Juozupaitis, M.
Kasputis, K.Krumas, S.Puleikis — po 50c.; A.Ramanauckas, A.Sa-
vičius, A.Višniauckas, A.Bumeika, A.Kulika, K.Buivis, K.Kvedera,
V.Povilaitis, J.Bielskus, J.Puskaitis, M.Juozupaitis, V.Simonavičius,
John Fagan (airys) — po 25c.; J.Viltrakis 20c.; P.Šveikauckas 15c.;
A.Bubelis ir A.Ūorgeila — po 10c. Viso 5.80. Atėmus lėšas 1.32.
Lieka 4.68

EASTON, Pa., F.J. Bagočiaus prakalbose: J.Kižauckas 1.00; F.Lau-
rainaitis, P.Vilčinskis, F.Ličkunas, J.B.Jusaitis, J.Jankauckas, F.
Balsys, P.Berukštis, T.Šlegeris, S.Matonis, A.Anckaitis, F.Masulevi-
čius, J.Pocevičius, F.Liupsis, O.Jusaitienė, S.Mantrimas, J.Berukštis,
V.Masulevičia, A.Kušenas, P.Garšva, A.Drazdauskas — po 25c. V.
Stankevičius 20c. ir K.Simontaitė 5c. K.Berukštis 25c. Nežinomų 1-
32 viso 9.82, atėmus lėšas 4.00. Lieka 5.82

SHENANDOAH*, Pa., F.J. Bagočiaus prakalbose: V.Bellas 1.00;
M.Turauckas, K.Davavičius, J.Žvingila, R.Klimavičius, J.Brazauc-
kas, A.Klimas — po 25c.; J.Basvenckas, F.Paulauckas, K.Antana-
vičius, V.T., Paseckas, G.K., J.Dobilas — po 10c.; J.Jušinckas ir
F.Laukaitis — po 5c. Nežinomų 9.70. Viso 13.00. Atėmus lėšas 20-
00. Lieka 11.00

SHAFT, Pa.)*, F.J. Bagočiaus prakalbose
J.Vosylius, Newark, N.J. Viso 2.15

Moteris ir Socijalizmas (Prenumerata):

P.Kietis, Monte Cristo, Wash. 1.00

SUTRAUKA ĮPLAUKIMŲ:

<i>Įplaukimai:</i>	
Mėnesinių mokesčių	235.10
Prenumeratos	38.25
«Kovos» Fondan	43.62
Literatūros Fondan	51.62
III (Pittsburgo) rajono paskola	75.00
Apgarsinimų	69.90
	Viso 51.62

*) Drgg. aukautojų vardai iš Shenandoah ir Shaft jei bus priduoti, bus patalpinti.
A d m.

Pavieniai «K.» num.	6.80
Literatūra	49.49
Pašaliniai darbai	129.50
Laiškai ir korėiukės	4.75
Čarteriai	14.00
Moteris ir Socijalizmas	1.00

Įplaukė rugpiūtų 1908 m.	719.08
Priimta nuo drg P.Dubicko**)	108.75
Viso L.S.S. pinigų iki 1 d. rugsėjo	827.78

IŠLEIDIMAI.

Algos: Redaktoriui iki rugsėjo 1-mai (skolos 75.00 senosios ad-
ministracijos) 125.00. P.Dubickui, sekr.-kasieriui (senosios adminis-
tracijos) 40.00. Zeceriams iki rugpiūčio 29 d. (tame skaitliu 80.00
skolos senosios adm.) 160.00. Viso 325.00

«Kovos» išlaidos: Popiera 44.00. Spauda ir nuvežimas 56.28
Viso 100.28

Spaustuvės įrankiai: Presas 10×15 (įmokėta) 50.00.
Blekučių, atramento, kabučių, etc. 3.83. Viso 53.83

Pašaliniam darbam: Popiera, kartonai, etc. 58.16.
Statymas ir presas 26.40. Viso 84.56

Namų išlaidos: Lentos lentynoms sudėt knygoms ir laikraš-
čiams 25.32. Medžiai sklepo ir ruimų perdirbimui 4.00. Gesas 1.00.
Išvalymas sklepo 1.00. Viso 31.32

Įvairios smulkmenos: Krasos ženklelių (expedicijai į
užsienį ir išsiuntinėjimas literatūros nesiekiant 4 lb.) 14.57. L.S.S fi-
nansų knygos ir raštinycios mažmožiai (aluvėliai, gumos, sniureliai,
kabučiai) 5.25. Laikraščiai (76), aliejus (50), vynys (78), benzinas
(10), miltai (10), klijai (10) 2.34. Expresas literatūros, pašalinių
darbų, etc. 12.80. Viso 34.96

Viso išleidimų **629.85**

Įplaukimų **827.78**

Išleidimų **629.95**

Lieka ant toliau **197.83**

A. M. Stanelis, Kasierius,
F. J. Bagočius, Administratorius.

**) Atskaita nuo IV Sus. iki 1 d. rugpiūčio tilpa sekančiam «K.» num. A d m.

APGARSINIMAI.

AUKOS.

J. J. Paurėnui.

Chicago, Ill. 81 kp. draugai: J.Kalpokus, J.Tumosa — po
1.00; J.Katilius, J.Urbonavičia, P.Galskis — po 50c. P.K.B. Pe-
trulis, J.Mickus, K.Poevičius, V.Grinius — po 25c. V.Mačiu-
lis 15c. Viso 5.00

Stanford, Conn. draugai: F.Nalkelis, S.Davis — po 50c.
J.Scopavičius, D.Majackas, J.Maatackas, A.A. Valinčienė, A.
Mozuraitis, A.Gražulis, M.Zdanevičius — po 25c. A.Markauc-
kas, A.Tarulis, A.Matutis, A.Vizgirda — po 10c. J.Versmonas
J.Grušas, J.Nalkelis — po 5c. Viso 3.30

Binghampton, N. Y. per M.Kirkilą 1.00
Meriden, Conn. 16 kp. draugai 60c.

Viso 9,90

F. J. Bagočius, Adm.

Prakalbos.

WORCESTER, MASS. 9 d. rugsėjo
(Sept.), kalbės drg. F. J. Bagočius iš Phila-
delphijos, Beaver Hall, 9 Bartlett St. Prasi-

dės 7:30 vakare. Surengtos 64 kp. LSS.

PITTSBURG, PA. 6 d. rugsėjo (Sept.)
kalbės drg. A. Antonov, L. M. Dr-stės svetainė,
142 Ohio St., Soho. Prasi-dės 2 val. po
piet, surengtos III rajono LSS.

LAWRENCE, MASS. 6 d. rugsėjo (sep-
tember), kalbės drg. F. J. Bagočius ir kun.
Miekevičius, City Hall. Prasi-dės 1-moj po
piet. Surengė Lietuvos Sunų Dr-stė.

NEW HAVEN, CONN. 7 d. rugsėjo
[sept.] kalbės drg. F. J. Bagočius, svetainė
kerta State and Court St. Prasi-dės 7 val.
vakare. Surengė D. L. K. Vytauto Dr-stė.

Piknikas.

BALTIMORE, MD. Penkių Dr-sčių
Centras surengė Pikniką Benkert's Parke. 7

d. rugsėjo [Sept.]. Įžanga 25c. Tai bus
viens iš svarbiausių ir linksmiausių nuotikių
Baltimorėj šį metą.

Pajieškojimai.

(50c. už kiekvieną pajieškojimą).

Pajieškau sau merginos apšvedimui.
Geistina, kad būtų laisva ir mokėt lietuviškai,
lenkiškai ir angliškai kalbėt, rašyt ir skaityt.
Aš turiu bučernę ir reikalauju draugės ir pa-
gelbininko. Atsiliepkit vien teisingos ir do-
ros ypatos.

Mr. A. Pumputis
337 Iberville St.
Montreal, P. Q., Canada.

Jurgis Karušaitis, Lietuvoj is Jurbarko, Kauno rėd., lai atsiliepia pas savo moterį, kurią jis žinos palikęs Lietuvoje vargingame padėjime su trimis kudikiais. Iki šiol jis užsilaikė Brooklyne.

M. Karušaitienė
1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Pajieskau savo brolio Antano Babicko. Pa-eina iš Kauno gub., Vilkmėrgės apskr., Kupiškio valsčiaus, sodos Viežionių. Penki metai kaip Amerikoje gyvena Boston, Mass. Turiu labai svarbius reikalus dabar pribuvęs iš Lietuvos. Meldžiu jį patį arba kas apie jį žino atsiųskti šiuo adresu:

George Babizkas,
Box 289, Port Washington, N.Y.
Long Island.

AGENTAI „KOVOS“.

W. Quesal, 441 Herriot st. Yonkers, N.Y.
F. Bagočius 148 Ohio st. Mc Kees Rocks, Pa.
A. Kallnaukas, 4458 So. Honore st. Chicago, Ill.
T. Kubilsky, 66 Porter ave. Brockton, Mass.
J. Keršis, Box 323 Wilmerding, Pa.
J. Lulza, 22 So Greene st. Baltimore, Md.
V. Kvedera, 512 W. Barre st. Baltimore, Md.
P. Kačulis, 512 W. Barre st. Baltimore, Md.
J. Matulis, 103 Grand st. Brooklyn, N.Y.
A. Dumbria, Box 512 Melrose Park, Ill.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side, Chicago, Ill.
S. STANKEVYCIUS, 60 Welle st. Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413. Westville, Ill.
B. Kondratavychius, Box 659 Wilmerding, Pa.
J. Vaitkevychius, 40 Walnut st. New Haven, Conn.
J. Jasulevychius, Bx 6 Minersville, Pa.
P. Meškiniš, 775 N. Montello st. Montello, Mass.
P. Norkus, 255 River st. Paterson, N. J.
A. Kašuba, 129 Joseph ave. Rochester, N. Y.
J. Lukoševychius, S. E. Cor. 12th & Ritner st. Phila., Pa.
M. A. IGNOTAS, 1023 So. 2-nd st. Philadelphia Pa.
E. FROOMES, 73 Grand str. Brooklyn, N. Y.
F. NARVYDAS, 544 W. 9-th str New York, N. Y.

J. STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st. Allegheny, Pa.
A. STANBELIS, 74 West st. Newark, N. J.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave. Springfield, Ill.
A. D ir ž u l a i t i s, 155 Metropolitan av. Brooklyn, N. Y.
M. Fanstiel, 4501 Hermitage av. Chicago, Ill.
K. J. Baranaukas, 462 Collinsville av. E. St. Louis, Ill.

„Pirmyn“

Populiariškai-moksliskas lietuvių savaitraš-tis. Išaina kas ketvergą Minersville, Pa. Kai-na: metams \$1.50, pusei meto — 80c.; į užsienius — 4 rubliai. Adresas:

J. M. JASULEVYCIUS,
P. O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

! Negirdetas daiktas !

“Dilgėlės” tik už penktuką!

Jei nori pamatyti “Dilgėles”, tą pirmutinį r didžiausią, lietuvių, juokų ir satyros laikra-istį, atsiųsk kuogreičiausiai 5 centus, tai į an-trą dieną “Dilgėlių” N.8 pas tave bus. “Dil-gėlės” išaina sykį kasmėnuo; metams kaštuoja 1 dol., o vienas numeris 10c., bet šį 8 numerį siunčiam tik po 5c. “Dilgėlės” su šiuo nume-riu susilaukė trimetinio jubilėjaus ir pradėjo ir toliau žada žydet teip, kad nieks neiškęs nepasiskynęs bent lapelį. Dabar proga skint! Nesivėlykit. Tarp ko kito šiame Nr. yra pa-veikslai: «Gudbai, Šenadori!» [kaip Milukas kraustosi su barabanu iš Šenadorio], Sąjungos liuoba, Tėvynės Mylėtojų Praugystė po ligai bando šokt kazoką.

Rašyk greit šiuo adresu:
“Dilgėlės” 1815 E. Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$ 1.25

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mo-kintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) 10c

Pinigus siųskite per Mony Order arba pač-to markėmis ant šio adriso:

P. Mikolainis
P. O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėjų ir stuntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Teipgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis
221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 lėryto
Nuo 2 iki 8 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų giduolė	75c
St. Gothardo allejans	
Moetis nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c

Ir daug kitokių gydnolių.

E. W. Gillas SE. Cor. 2nd & Federal st.

Naujas išradimas

sustiprinimui ir užtarkymus plaukų.

Tūkstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, su-laiko slinkimą plaukų. visi žmonės užsitiki mums ir nu-šų giduolėms, kuriems duodam teisingiausią rodą per la-ką DYKAI. KAIP IŠSIGYDYTI Slinkimą plaukų ir Plikimą, Pučkus, Didervines, Niežus ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų užtrinkų tik 10c. Męs turime apie pusę milijono laišų su padėkavonėmis visokių tautysčių. Rašyk pas mus:

J. M. BRUNDZA CO.,
996-998 Broadway, Brooklyn, N. Y.

S. Orelovitz. Geriausios mėsos ir valgomų daigtai. Prieinamos Prekės, Geras Tavoras. Jūsų atsilankymas pageidautinas.
1817 So. 2-nd. St. Phila., Pa. [7

Raista [The Jungle] duodu dovanai

Skaitytojams «KOVOS», kurie dar tos knygos neturi ir nėra skaitę.

Jei knygos «RAISTAS» nėsi dar skaitę, tai visai mažai težinai Amerikos gudrybes, suktybes ir, teip vadinamą, jos gerovę ir negali išsisaugoti nuo visokių pinklių, nes neturi gana patyrimo. RAISTAS, tai knyga patyrimų.

Perskaities Raista, teipat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos, šaknų viso blogo, ir kodėl bedarbės kyla, o tuomi ir kaip galima visuomet turėti darbas ir gyventi laimingai. RAISTAS dėl išnašumo savo idėjų yra teip pageidaujama knyga, kad yra išversta į visas kalbas.

RAISTAS, kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje, versta iš angliškos kalbos originalo.

RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai kruvinai apgaudinėja darbininkus ir jie bei tarnai sugėdina moteris, nustumia į paleistuvystę, pasmerkdamį myriop.

Kurie jau skaito «Kovą», tai gali prikaltbį naujus skaitytojus — apturėjimui tos didelės dovanos.

RAISTO kaina \$ 1.00, perkant pačią knygą. Prenumerata „Kovos“ 2.00. Bet kuris naujai užsi-sakys „Kovą“ metams, prisitįsdamas man 2.00, apturės metams šį laikraštį ir RAISTĄ dykai.

Adrisas: J. Naujokas, Madison Sq. Sta. box 189, New York City.
Kiekvienas lietuvis inteligentas pripažįsta didelę vertę knygos «Raistas».

„Kova“

Išleina kas pėnyčia. Prenumera | visas **„KOVA“** The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.

metams \$ 2.00
pusmečiui \$ 1.00

Apgarsinimų prekės:
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00;
per metus 10.00

Subscription rates:
One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Six months \$ 1.00.

Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adriaukite:
„KOVA“, S.E. Cor. Moyamensing Ave. and McClellan Str. Philadelphia, Pa

Liet. Soc. Sąjungos Komiteto adrisai:

Veikiamasis Komitetas.

I-ro Rajono	K. Liutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 228 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	B. Kondratavicius, Bx 24, Wilmerding, Pa.
IV-to " "	A. Purvis, 453 W. 57 st. New York City, N.Y.
Maas. Valst. Rajono	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
V Rajono	A. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
" "	J. Baniulis, Box 138, Minersville, Pa.
" "	I. Rudminas, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
Illinois rajono	M. Kapočiutė, 119 E. Center St. Shenandoah, Pa.
VII rajono	J. Švernickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.
" "	J. S. Tasilevicius, 31 E. Broad st. Hazleton, Pa.
" "	F. Živatkaukas, 309 Charles St. Scranton, Pa.

Sekretorius LSS. P. Puskunigis, 3239 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Išdininkas LSS. A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Administratorius LSS. F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave. Philad., Pa

Išpildomojo Komiteto:

Miss M. M. Rice, Gen. Del. New York, N.Y.
J. G. Rinis, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
J. Sukys, 120-124 Grand St. " "

Literatūros Komiteto:

Pirmasis J. Viskoška, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Sekretorius J. Ilgudas, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Archiv. J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmasis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Išdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphia, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety | visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ZYDI!

Jei tau nusibodo landžioti prie visokių daktarpalaikių, nuodintis menkos vertės vaistpalaikiiais ir varginti save liga, leisti jai įsisenėti, o ant galo nori būti išgydytu ir sveiku, tai kreipkis asabiškai ar aprašydamas ligą **THE COLLINS N. Y. MEDICAL INST.** į Dr. R. Mielke, kuris pasekmingai išgydo visokias ir užsisenėjusias ligas kaip **VYRŲ** taip **MOTŲ** ir **VAIKŲ** bei kurios tik ligos varginimui žmonių užpuola.

Išgydō tas ligas, kurias kiti daktarai neinstengė, už tai, kad **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INST.** vedamas geriausių diplomuotų daktarų iš universitetų. Asabiškai ar aprašius ištiria ligą ir sutaiso pritaikant vaistus specialiai iš **INSTITUTO LABORATORIJOS**, kurių kitur negalima gauti.

Kad iš to **SODO SVEIKATOS** daugiau apturi pagelbą, tai liudija daugybės dėkavonių atėnant kasdieną, iš kurių nors pora čia seka:

Mrs. Fr. (moteris Jono) Šklenarienė, Route No 2, B. 65, Ceresco, Nebr. Dėkavoja už išgydimą moteriškos ligos kankinimų, skrepliavimų ir skaudėjimų šonuose, sąnariuose ir neuralgijos. Dabar pilnai sveika.

Mr. Jonas Smirnavičia, 1625 Front st., Philadelphia, Pa. Prašo jo padėką viešai pagarsinti už išgydimą: nuo abelno nusilpnėjimo, sugriovimo sveikatos iš jaunystės klaidų; netikėjo kad galės išgyti, sako liga kaip kalnas slegino. O dabar yra sveikas, linksmas ir dėkingas už nukasimą to ligos kalno, su gerais vaistais.

Dėl mažumo vietos daugiau netalpiname.

TAS IŠSTITUTAS IŠSIUNTINĖJA GYDUOLES

į visas vietas ir miestus Amerikoje ir kitas dalis svieto, pareikalavus.

Kurie negalite pributi asabiškai, aprašykit nesveikumus bei ligą lietuviškai.

KAM SIRGT, KAD GALIT BUT IŠGYDITU,
TIK ATSIŠAUKIT, ADRESUOJANT:

The Collins New York Medical Institute

140 W. 34-th st, New York, N. Y.

Visu atydai.

„KOVOS“ spaustuvė yra spauzdinama visoki stambesni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už visiemis prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdinimo darbą, tuojaus kreipkitės į „K-s“ spaustuvę ir busite užganėdinti.

Laiškams popieros ir

atviri laiškėliai (post cards)

Neužilgo išeis iš spaudos laiškams popieros su labai gražiais paveikslėliais, agitatyviško turinio, tinkanti į Lietuvą ir čion Amerikoje siuntinėt. Teipgi daugybė atvirų laiškėlių (post cards) su gražiais paveikslėliais, atspauzdintų ant dailios popieros. Viskas bus atlikta kuonogreičiausiai, o iliustracijos atspausdintos visokiame parvoze. Siųskit orderius iš kalno, kaip išeis iš preso, tuoj bus pasiųsta. Laiškų ir korčiukių prekė lygi: 2 už 5c., 12 už 25c., 60 už 1.00. Perkupčiams duodama gerą uždarbį.

„KOVOS“ ADMINISTRACIJA

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.